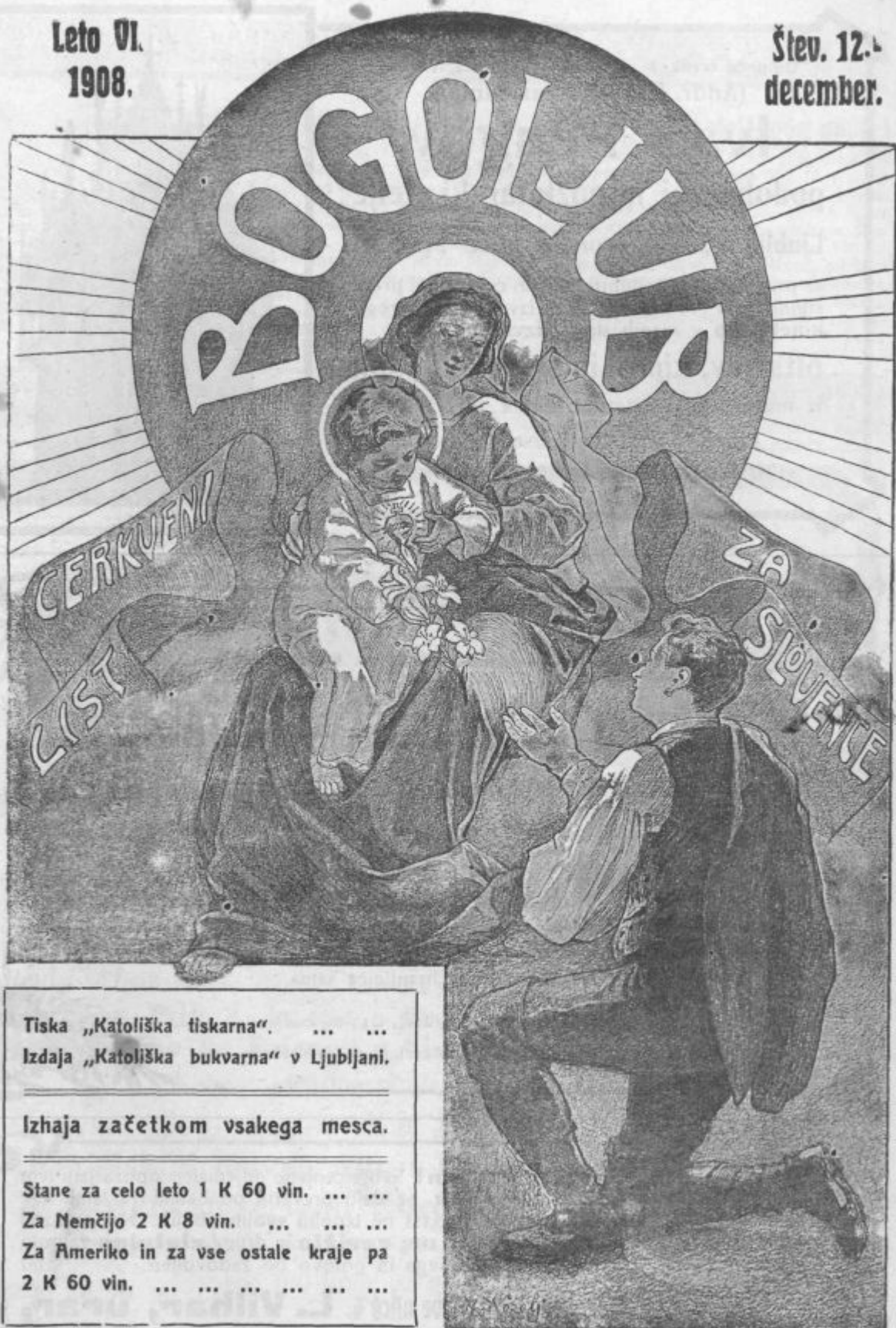

Leto VI.
1908.

Štev. 12.
december.

Tiska „Katoliška tiskarna“
Izdaja „Katoliška bukvarna“ v Ljubljani.

Izhaja začetkom vsakega mesca.

Stane za celo leto 1 K 60 vin.
Za Nemčijo 2 K 8 vin.
Za Ameriko in za vse ostale kraje pa
2 K 60 vin.

Domača tvrdka! Domača tvrdka!
2793 (Andr. Rovškov naslednik.)

Ivan Pengov

podobarski in pozlatarski ateljé

Ljubljana, Kolodvorske ulice šte. 20

se priporoča preč. duhovščini in cerkvenim predstojništvom v naročila za izvrševanje strogo umetniško v raznih slogih izvršenih

oltarjev, kipov in svetniških soh

iz marmorja, cementa, gipsa ali lesa itd.

— Priznana umetniško dovršena dela! —

Priznalna pisma so vedno na razpolago!

Najsigurnejša prilika za štedenje!

Vzajemno podp. društvo v Ljubljani

registrov. zadr. z omejenim poročtvom, Kongresni trg 19
sprejema vsak delavnik od 8.—12. ure dopoldne hranilne vloge ter jih obrestuje

po $4\frac{3}{4}\%$

to je: daje za 200 K 9 K 50 h na leto. — Druge hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Rentni davek plača hranilnica sama.

Kanonik Kalan Andrej, l. r., predsednik

2797 Kanonik Sušnik Janez l. r., podpredsednik.

Svoji k svojim! Svoje cenjene odjemalce opozarjam tem potom, naj se nikar ne dajo prevariti po bahati reklamí tuje konkurence, ki večkrat ne izpolni svojih obljub. Naj se torej vsakdo pri nakupu **ur, verižic** in druge **zlatnine** zaupno obrne na podpisane in gotovo bo zadovoljen. 2767

Ljubljana, Kopitarjeve ulice 4. **L. Vilhar, urar.**

Največja češka tovrka za nakupovanje **cenege posteljnega perja!**

1 kg novega, **sivega**, skubljenega, dobrega **gosjega perja** 2 K; 1 kg boljšega 2 K 40 v, **polbelega** 2 K 80 v, **belega** 4 K. **belega** skubljenega 5 K 10 v, 1 kg izredno finega **snežnobelega**, skubljenega 6 K 40 v in 8 K; 1 kg sivega **puha** 6 K in 7 K; 1 kg belega **puha** 10 K; najfinejši **prsni puh** 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko. — **Dovršene postelje** bogato napolnjene, iz zelo gostega, jako trpežnega, rdečega, modrega, belega ali rumenega nankingblaga, **1 pernica** 180 cm dolga, 116 cm široka, z **dvema blazinama**, vsaka 80 cm dolga in 58 cm široka, napolnjena z lepim, mehkim **račjim perjem** 16 K, z izredno finim **polpuhom** 20 K, z najfinejšim sivim **puhom** 24 K; **posamezne pernice** po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K: **blazine** 3 K, 3 K 50 v, 4 K. — Pošilja proti povzetju, od 12 K više franko. **S. BENISCH v Dešenici 766 Sumava, Češko.** Zamenjava in franko vrnitev dopuščena, za neugajajoče se vrne denar. — Ceniki na zahtevo zastoj in franko. 15—1

Ravnokar je izšla **v založništvu v Ljubljani**, Kопitarjeve ulice št. 6, **krasno opremljena** 1790 1

Družinska Pratika

za leto 1909.

Cena kot doslej 24 vinarjev izvod.

Letošnja „Pratika“ **presega** po svoji krasni opremi in zbrani vsebini **vse dosedanje izdaje**, ker ima poleg obilice poučnega in zabavnega berila z mnogimi slikami tudi **štiri** krasno izvršene slike v trobarvnem tisku: **Lurške Matere božje**, jubilentov **papeža Pija X.** in cesarja **Franca Jožefa I.** ter izložbo „**Katoliške Bukvarne**“ v Ljubljani.

Kupujte in priporočajte le **našo** pratiko!

Glavno zalogo imajo: „**Kat. Bukvarna**“, Prodajalna „**Kat. tisk. društva**“, Anton Krisper, Vaso Petričič, A. Korenčan in Ivan Kordik, trgovci v Ljubljani.

Cena za razprodajalce pri naročilu do 100 kom. 17 vinarjev izvod, nad 100 kom. pa po 16 vinarjev.

::: :: Spisi, dopisi in darovi se pošiljajo: Uredništvu „Bogoljuba“ v Ljubljani. ::: :::
 Naročnina in inserati pa: Upravištvu „Bogoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeve ulice št. 2
 ::: ::: ::: Spisi se morajo poslati vsak mesec do 10., dopisi do 15. ::: ::: :::

Vsebina XII. zvezka:

	Stran
O II. škofijski sinodi v Ljubljani od 24. do 28. avgusta	353
Lurški čudeži	357
Jubilejni rožni venec	358
Devetinštirideseto poročilo bratovščine presvetega Rešnjega telesa	359
Čveterni jubilej	362
Krščanska mati	363
Zavod sv. Nikolaja v Trstu	366
Naznanilo	367
Dva na enkrat	367
Mednarodni marijanski kongres v Saragosi	368
Slovinci v Lurdu	371
Opica in ogledalo	373
Kako sem potoval v sv. deželo	373
Cerkveni razgled	377
Šola sv. pisma	383
Nove knjige	383
Odpustki meseca decembra	384
V molitev se priporočajo	384
Zahvale	384
Darovi	384
Naznanilo	384

Tek,

zdrav želodec, nobenih slabosti nimamo, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rabarbara kroglice s z. „Elsa-kroglice“. 6 školjic franko 4 K. — Naročite pri E. V. Fellerju v Stubi, trg Elsa 134 (Hrvaško). Elsa.

„Katoliška Tiskarna“

priporoča

vizitke, kuverte in druga dela.

Razpošiljanje blaga na vse kraje sveta! Najcenejša, največja eksportna tvrdka!

Prosim, zahtevajte veliki cenik, ki se pošlje zastoj in — poštne prosto! 149

H. Suttner, urar v Ljubljani, Mestni trg

priporoča svojo veliko, izborno zalogo finih **švicarskih ur**

briljantov, zlatnine in srebrnine v veliki izberi po nizki cenl.

O II. škofijski sinodi v Ljubljani, od 24. do 28. avgusta.

III.

O verskem poučevanju.

Poročal sem Vam zadnjič, kako se je pri sinodi razpravljalo o javni službi božji in kaj se je ukrenilo. Prosil sem Vas, dragi stariši, in Vas, pošteni mladeniči in krščanska dekleta, da gorečim pastirjem svojim prav iz srca pomagate, ko bodo po novem letu izpeljavali to, kar se je pri sinodi določilo, ali vsaj svetovalo.

Preidem sedaj na drugo važno točko, namreč na pouk o verskih resnicah. Kako naj se krščanski nauk uči v šoli, o tem smo sklepali na prvi sinodi. Pa to ni dovolj, tudi zunaj šole se mora poskrbeti za verski pouk, poskrbeti se mora tako, da nikdo ne zaostane in da se more naučiti večnih resnic tudi, kdor ni mogel dosti v šolo hoditi, ali se ni mogel dosti učiti in naučiti.

1.

Duhovni gospodje morajo pridigovati vsako nedeljo in vsak praznik. Pridige so zapovedane in to našo zapoved naši gospodje natančno in navdušeno izpolnjujejo. Kaj ne, ne morete se pritoževati, da bi bilo v naši škofiji premalo pridig?

No, tudi Vas moram pohvaliti, da pridige večinoma kaj radi in posebno zvesto

poslušate. Meni samemu srce veselja igra, ko Vam govorim po tri četrt ure, po celo uro, pa tako pazljivo in napeto poslušate.

Samo ena okolnost Vaše duhovne peče: nekateri mladeniči preradi zadaj pri vratih ostajajo, pa Vam pot v cerkev zapirajo, ali pa se po stopnjicah na kor drenjajo. Mladeniči, ali bi ne mogli te razvade opustiti? Očetje, matere, pomagajte!

Pridiga naj traja navadno okoli pol ure; le izjemoma se more dalje potegniti: o sv. misijonu, o birmovanju in o drugih posebnih slovesnostih. Tako je določeno zavoľo Vas, da se ne utrudite in ne naveličate, marveč radi k službi božji prihitite, dobro vedoč, da v eni uri bo konec.

V tem oziru se je samo ena izprememba določila. O času birmovanja sem poizvedel, da se krščanski nauk ob nedeljah popoldne ne obiskuje, kakor bi se želelo. No, Ve žene in dekleta že še rade prihajate, toda mož ni, mladenčev ni!

To je pa velika škoda zanje. Kar ste se krščanskega nauka naučili v šoli, pozabljate ga od leta do leta in nazadnje bote vse pozabili; pa ga tudi kot otroci niste mogli vsega dobro razumeti. Potrebno je za Vas, da se Vam katekizem večkrat ponovi, večkrat Vaši starosti primerno pojasni in se tudi za

življenje po verskih naukih vedno iznova užigate, drugače Vam otrpne srce, obvzamejo ga silne mladeniške strasti.

Da se te nesreče obvarujete, zato je ob nedeljah popoldne krščanski nauk za odrasle. Časi so nevarni in vedno več krivih prerokov se Vam vsiljuje. Ako v krščanskem nauku ne bote dobro podkovani in ako za posamezne resnice ne znate dokazov, kako hitro Vam bodo krivi preroki v gosposkih suknjah s svojo zgovorno besedo sv. vero omajali, pa bote nesrečni. Torej je krščanski nauk za vse Vas prepotrben.

Ker Vas pa ni v cerkev popoldne, sem določil, da se dopoldne namesto pridige razlaga katekizem skozi tri mesece vsakega leta in sicer tedaj, kadar je največ mož in mladeničev doma. Čas za posamezne župnije naj določijo gospod župnik. Ako sta dva duhovna in torej dvojno sveto opravilo, uaj bo tak katehitičen govor pri enem svetem opravilu, ali pri obeh, kakor župnik za potrebno spoznajo in določijo.

Teh govorov skozi tri mesece, v katerih se bodo obravnavala vprašanja zapored, kakor v katekizmu stoje, se vsi udeležujte prav posebno radi. Vsako leto se bo tako v pridigah obravnavalo eno poglavje katekizma, torej ves katekizem v petih letih.

Da bote pa zares radi prihajali k tem govorom, sem gospode prosil, naj se prizadevajo, da bodo vsa vprašanja zanimivo in času primerno obravnavali; zraven sem določil, da naj bo dotični del katekizma tudi predmet velikonočnega izpraševanja.

Razen te edine izpremembe ozir pridige se je še glede oznanil in oklicev določilo, da se opravijo pred pridigo, ne pa potem, da ne izbrišejo vtiska pridige; po pridigi pa naj ne bo preveč molitev, da vse opravilo predolgo ne trpi; zato naj se zmanjša število »očenašev«, kjer so v navadi.

2.

Ob nedeljah popoldne je navadno krščanski nauk. Določil se je način, kako uaj se krščanski nauk razlaga. Naj ne bodo

pridige po katekizmu, ampak vprašanje in odgovor naj se iz katekizma prebere. poiasni, obrazloži in dokaže; pokaže naj se tudi zveza posameznih oddelkov in posameznih vprašanj.

Ako se tako postopa, se Vam bodo besede katekizma vedno bolj globoko v spomin vtiskale, in bote katekizem res znali. In to mora biti ponos mladeničev in deklet in tudi odraslih, da zna dobro in točno ves katekizem. Vsaj so v katekizmu razlagane večne resnice, razlagani edino pravi nauki za srečno življenje in za srečno smrt. Še učeni možje govore o katekizmu z največjim spoštovanjem, ako so ga dobili v roke in so ga prečitali. In katekizem Vas bo tudi obvaroval verskih in življenjskih zmot, ako ga le dobro znate. Ako se Vam kake zmotne knjige vrivajo, ako se Vam kak kriv prerok prismuklja, koj jih bote spoznali kot zmotne in krive, ker bote koj čutili, da uče drugače, kakor pa uči katekizem in znali jih bote zavriniti.

Po razlaganju katekizma bo sv. blagoslov. Oboje vkup naj traja k večjemu eno uro. Kaj ne, eno uro že vztrajate; ako je pa več, so pa mnogi že naveličani.

Hotel sem zapovedati, naj bi po blagoslovu ostali v cerkvi otroci, fantiči in deklice, ki šestnajstega leta še niso izpolnili. Tu naj bi se pomudili do dvajset, petnajst minut, pa bi se gospod z njimi bolj po domače in prijazno pomenili o ravnokar razlaganem krščanskem nauku in jih opozorili, kako naj svoje življenje po teh naukih vravnajo.

Toda duhovni zbrani pri sinodi so mi prigovarjali, češ, tega ne bo mogoče izpeljati. Zakaj ne? Otroci od štirinajstega do šestnajstega leta ne bodo hoteli ostati v cerkvi in tudi stariši bi jih prisiliti ne mogli in mnogi tudi ne hoteli in ko bi hoteli, jih otroci ne bi ubogali.

Tako se je trdilo, kar me je v srce zbolelo. Vsaj vendar starši veste, da ste pred Bogom v vesti zavezani poskrbeti, da bodo Vaši otroci v veri dobro podučeni in tudi Vam otrokom je znano, da ste v vesti dolžni

se krščanskega nauka dobro naučiti, ker drugače ne bi mogli krščansko živeti in vere svoje braniti.

Moral sem odjenjati. Da bi otroci po krščanskem nauku in blagoslovu še v cerkvi ostali, nisem zapovedal, pač pa sem rekel, da sinoda to močno želi; zato naj se izpelje v onih župnijah, v katerih se more. Kjer se pa izpeljati ne more, naj se otroci, ki ne hodijo v šolo in šestnajstega leta še niso izpolnili, med Božičem in Veliko nočjo šestkrat pokličejo, da pridejo k pouku iz krščanskega nauka. Šele po izpolnjenem šestnajstem letu se pripuste k odraslim, da velikonočno izpraševanje z njimi opravijo. Pohvalili se bodo očitno posebno oni otroci, ki bodo ob koncu ves katekizem prav dobro znali.

Kaj ne, dragi starši, poskrbeli bote, da duhovni pastirji ne bodo brezuspešno otrok Vaših k krščanskemu nauku vabili.

O praznikih pa popoldne krščanskega nauka ne bo, ampak samo litanijskega prazniku primerne in blagoslov. Te dni popoldne se tedaj priporočajo shodi Marijinih družb, shodi tretjerednikov in druge koristne in spodbudne pobožnosti.

3.

V tem oziru je prevažno tudi velikonočno izpraševanje. Za odrasle ljudi ni dovolj, da krščanski nauk le poslušajo. Ako to store, znali bodo vse, kar je v katekizmu, toda ne točno, le bolj temno, le bolj površno. Zato je pa potrebno, da se tudi v poznejših letih katekizem prebira in uči.

To velja posebno za mladeniče in dekleta od šestnajstega leta naprej. Sedaj so jim nauki katekizma še živo v spominu, pa jim ne bo težko, da vsako leto del katekizma zopet prav točno ponove in se ga dobesedno nauče.

Torej le en del katekizma se bo vzel za velikonočno izpraševanje in sicer tisti del, ki se bo v onih dopoldanskih katehitičnih govorih razložil, kateri bodo vsako leto v treh mesecih eno poglavje katekizma obrav-

navali. To se bo vselej o pravem času označilo, da bote vedeli, zato pa tudi prav radi k dotičnim govorom hodili. Koristno bo, ako bote tedaj tudi katekizem v roko vzeli, vprašanja ponovili in si jih zopet v spomin vtisnili.

Bolj natančno znanje se bo pri velikonočnem izpraševanju zahtevalo od mladine. Z možmi in ženami bodo pa gospodje z ono spoštljivostjo postopali, katero zaslužijo. Nobeden se ne bo sramotil, nobeden zaničeval, nobenemu se ne bo kaj očitalo.

Velikonočno izpraševanje ima pa še več namenov. Ob tej priliki se bote tudi z nova opozorili na Vaše stanovske dolžnosti; pri tem pouku o dolžnostih bodo duhovni gospodje povdarjali posebno one strani, ki so ravno za okolnosti dotične župnije potrebne. Pograjali bodo nevarne razvaže in vse izpodbujali, da bi jih odpravili; pohvalili pa bodo, kar je hvale vrednega. Vi se pa dajte radi podučiti, kar bo v Vaš telesni in dušni prid.

Tudi za velikonočno izpoved se bote pri tem izpraševanju pripravljali. Ker je sv. obhajilo vsaj za Veliko noč zapovedano, zato se tudi izpoved o tem času opravi. No, hvala Bogu, da je v naši škofiji le mala peščica mož in mladeničev, ki bi sv. zakramente samo o velikonočnem času prejeli; ogromna večina jih prejeme po trikrat, po štirikrat in še večkrat na leto. O, naj bi se pristop k sv. zakramentom še bolj pomnožil!

Velikonočno izpraševanje se bo vršilo med prvo adventno in drugo postno nedeljo. V večjih župnijah se bo po stari navadi vršilo ne le pri župni cerkvi, ampak tudi pri podružnicah, ki so bolj oddaljene in od katerih je bolj nerodno prihajati k župni cerkvi.

Izpraševanje se bo godilo tudi znanprej po stanovih, ker more tedaj pouk za posamezne stanove biti bolj temeljit. Ker pa izkušnja nikoli ne miruje, se bode izpraševanje raznih stanov tako uredilo, da se mladeniči in dekleta na potune bodo srečavali. Dogodilo se je, da so

mi neki župnik dekleta svoje župnije močno hvalili; toda ob času velikonočnega izpraševanja pa so morali hvalo deloma preklicati. Ko so se namreč dekleta vračala od izpraševanja domu, pričakovali so jih mladeniči, izvabili v gostilno, kjer so se kmalu tako razvneli, da so začeli plesati in so precej časa plesali. Kaj ne: lepa priprava za veliko-nočno izpoved!

K veliko-nočnemu izpraševanju ste prav nujno povabljeni vsi. Izvzeti so stari ljudje, bolniki, ki se ravno popravljajo, pa so še slabi in vsi tisti, ki so res zadržani. Brez posebnega vzroka naj se temu izpraševanju nikdo ne odtegne, akoravno ima morda v župniji velikoveljavo; ravno zato naj se izpraševanja še bolj vestno udeleži, da bo omahljivcem lep zgled dal. Delavci naj pridejo v nedeljo, ako gospodar drugače ne dopusti. Kateri so brez posebnega razloga izostali, pa v krščanskem nauku niso dobro poučeni, naj o svojem času pridejo posebej.

Stariši, Vi ste v vesti zavezani, da svoje sinove in svoje hčere k temu izpraševanju pošljete; isto velja o gospodarjih in gospodinjah, ki imate hlapce in deklet.

Pri izpraševanju se dobi listek, ki se pri veliko-nočni izpovedi zamenja z drugim. Ta listek služi v to, da župnik ve, da li so svete Zakramente prejeli vsi za to obvezani župljani. Ako bi bil eden ali drugi še tako izgubljen, da še o veliko-nočnem času svetih zakramentov ne prejme, morajo ga župnik opominjevati in svariti: to so v vesti dolžni.

4.

Sedaj pa še nekaj popolnoma novega, kar nam sveti oče zapovedujejo, ali vsaj priporočajo, da bi se prepotrebne krščanske nauke naučili prav vsi verniki. To se pa tiče posebno žena in deklet. Radovedne bote popraševale, kaj je to? Koj odgovorim.

V velikih župnijah in po hribovskih oddaljenih vasi ljudje ne morejo h krščanskemu nauku: je predaleč, dosti je, da se potrudijo k sveti maši in k pridigi. Morda so

tudi vasi, iz katerih otroci v šolo ne morejo, ali pa le v kako zasilno šolo zaidejo. Drugod so pa zopet tako zanikrni, da ne marajo ne za krščanski nauk, ne za pridige. Od tod sledi, da je po več krajih mnogo vernikov o večnih rešnicah jako nevednih.

In še nekaj družega se rado dogodi, posebno po naših hribovskih župnijah. Mladi in možje zahajajo v nevarne hiše, kjer se žganje toči; v vinskih krajih pa zahajajo v zidance, kjer se vino toči. Večkrat še dekleta zraven pritisnejo. In kaj se godi? Po hribovskih župnijah se pleše in greši, po vinskih pa dolgo in preveč pije, pa tudi greši.

Kaj ne, to je pač žalostno! Nedelje in prazniki se oskrunjajo. Uresničuje se pregovor, da lenoba je mati vseh hudobij. Kako bi se temu odpomoglo?

V Rimu imajo »društvo za krščanski nauk«. Ustanovili so ga že papaž Pavel V.; Pij X. so ga pa leta 1905 času primerno preustrojili in udom potrdili bogate odpustke ter tudi za druge škofije priporočili.

V tem društvu so ljudje, ki nevedneže ali otroke poučujejo v katekizmu, onda drugi, ki se prizadevajo za obiskovanje pouka v krščanskem nauku pridobiti one, ki so nevedni ali malomarni; tretji so pripravljene otroke med poukom nadzorovati; so pa tudi udje, ki se zavežejo za to društvo in njegov uspeh moliti in kako miloščino dati ali izprositi v ta namen, da se otrokom kupijo katekizmi ali kake druge knjige.

Mislím, da bi se pri nas oseb za to društvo in za pospeševanje njenih raznih namenov obilo dobilo. Vsaj imamo Marijine družbe in tretji red.

Najbolj težko bo dobiti oseb, ki bi bile zmožne, pripravne in pripravljene poučevati katekizem. Vendar sem prepričan, da bi se jih v vsaki župniji pri vsaki podružnici nekaj dobilo: kaka poštena žena, kako zgledno deklet, morda tudi kak odločen mladenič.

Postopek bi bil takošen: pri podružnicah bi se popisali otroci večji in manjši; sestavila bi se razna krdela mladenčev in raz-

na krdela deklet posebej. Vsako krdelo bi imelo svojo učiteljico ali svojega učitelja. Določili bi si zbirališče: morda veliko sobo v kaki pošteni hiši, ali na podu, ali v cerkvi, ali o lepem vremenu tudi na prostem.

Ob nedeljah bi se zbrali. Za zbiranje bi skrbeli oni udje družbe, ki so se pri sprejemu za to zavezali. Zbrane bi določena dekleta ali določeni mladenič učil katekizma. Drugi člani bi pa mladino nadzorovali.

Iz katekizma bi se morda vzela tista vprašanja, ki se ravno onda pri popoldanskem krščanskem nauku v cerkvi razlagajo; ali pa bi se drugače vprašanja zapored iz katekizma jemala. Učitelja ali učiteljico bi odbrali, izvežbali in vsak teden poučevali domači gospod župnik, ki bi tudi tvarino določili in včasih prišli pogledat, kako pouk napreduje. Med letom bi se dvakrat vsa krdela zbrala v župni cerkvi, kjer bi se posamezniki izpraševali in na plemenito tekmovanje izpodbujevali. Učitelji bi se včasih javno pohvalili.

Samo ob sebi se razume, da ureja, določuje in vodi vse duhovni pastir. Za duhovne je sinoda z besedami svetega očeta še točnejše navodilo pripravila.

Take družbe za našo škofijo nisem predpisal. Svetemu očetu sem razložil vse okolnosti in povedal sem jim, da je za pouk otrok v krščanskem nauku pri nas dobro preskrbljeno. Odgovorili so, da onda ta zapoved za nas ne velja. Vendar pa mislim, da bi bila ta družba za velike in za hribovske župnije prav močno koristna, ako ne kar potrebna. Zato pa sem v sinodi to družbo ne ukazal, pač pa le priporočal in svetoval.

Ustanovil bom tako družbo pri naši škofijski cerkvi. Ne dvomim, da se mi tudi kak gospod župnik iz džeze prijavi, da ustanovim družbo tudi v njegovi župniji in oni v stolni cerkvi pridružim. Zdi se mi, da bi bilo koristno, ako bi se prav začelo in prav vodilo.

Toliko o verskem poučevanju. Prihodnjič pa še kaj drugega.

† Anton Bonaventura, škof.

Lurški čudeži.

Velikega narodnega francoskega romana v Lurdu od 20. do 24. avgusta letos se je udeležilo najmanj 70.000 romarjev! V procesiji je nastopila posebna četa, četa čudežno ozdravljenih. Nad 400 takih, ki so v Lurdu našli svoje zdravje, je korakalo za belo zastavo z napisom:

»Bolni smo bili — Marija je prosila, in bili smo ozdravljeni.«

V nedeljo, 23. avgusta, na praznik najčist. Srca Marijinega, je tem velikanskim množicam govoril tarbski škof Schöpfer govor, ki zasluži, da skrajšan najde prostora v »Bogoljubu«. Govoril je o lurških čudežih.

Lurški čudeži so priče za Kristusa, za Marijo, za cerkev, za papeža in Francijo.

Kristus je Bog! Četa ozdravljenih pod belo zastavo je vidljiva priča. Ugovor: Bog ne dela več čudežev, je ovržen! — Ko bi pač prišli vsi neverniki, vsi bogotajci ter

gledali in prašali te žive priče združene pod belo zastavo! Spoznali bi Kristusa Boga! Pa bi ne mogli zapreti srca srčnim vzklikom: »Jezus, Sin Marijin, usmili se nas! Ti si vstajenje in življenje! Gospod, če hočeš, me lahko ozdraviš!«

Lurški čudeži pričajo, kako mogočna je Marijina priprošnja. — Janez Krstnik je poslal dva svojih učencev k Jezusu, da se prepričata, če je Kristus Sin božji, obljubljeni Odrešenik. Jezus jima je rekel: »Pojdita in povejta, kar sta slišala in videla. Slepí spregledujejo, hromi hodijo, gobovi se očiščujejo, gluhi spregledujejo, mrtvi vstajajo in ubogim se oznanjuje evangelij.« Mat. 11, 4. 5. — Jezusovi čudeži so jima bili dokaz, da je Kristus res od Boga poslan. —

Marija se je prikazala v Lurdu Bernardki! Neverniki, pa tudi mnogi mlačni kristjani tega niso verovali. Čudeži, ki so se

začeli goditi, jih silijo k veri. Kakor nekaj v Kani, Jezus še dandanes uslišuje Marijo! V Lurdu se godijo čudeži na Marijino priprošnje. Po Mariji k Jezusu! Ste bili pri procesiji s sv. Rešnjim Telesom? Tudi tu je Marija, ki pravi svojim otrokom: »Storite, kar koli vam poreče!« »Otroci moji, dajte mi svoje srce, izročim ga svojemu Sinu!«

Čudeži v Lurdu so priče za cerkev!

Cerkev je naša mati. Njeno materino srce se v Lurdu kaže po občudovanja vredni ljubezni, ki se ž njo streže bolnikom. Dogodki v Lurdu kažejo, da cerkev še živi! Že 50 let sem so imeli cerkev za mrtvo. Vi tukaj navzoči ste danes žive priče, da sv. Cerkev ni mrtva, ampak da živi! Ali ste že videli kedaj kaj podobnega, kakor danes? In cerkev naj bi bila mrtva!?

Zaslepljeni reveži, ki to mislijo in trdijo! Še pač niso slišali teh srečnih klicev, ki odmevajo od naših gor: »Ti si moj Gospod in moj Bog! Gospod, mi te molimo! Hozana, hozana, hozana, Sinu Davidovemu!« — Niso še gledali tukaj v Lurdu — Cerkve pomlajene!

Čudeži so priče za papeža. Sv. Oče so leta 1854. proglasili za versko resnico, da je Marija brezmadeža spočeta! Hudoobni svet se je ustavljal tej resnici. In štiri leta pozneje, ga je Marija sama potrdila v Lurdu: »Brezmadežno spočetje sem!« Lurd je priča papeževe nezmotljivosti, kadar kot najvišji učenik in pastir odločuje v verskih in nraavnih nankih za vso cerkev. Od tod ljubezen papežev do Lurda.

Lurški čudeži slednjič pričajo za Francijo.

Bog še ni zavrgel Francozov. Kako neizmerno sem srečen: Marija ljubi Francijo in današnji dan priča, da tudi Francija ljubi brezmadežno Devico! Francija je odlikovan otrok Marijin!

Dosedaj sem govoril o čudežih, ki se godijo na telesu bolnikov. Kaj pa čudeži, ki se vršijo v bolnikovi duši? Vi gledate navzoče bolnike: umirajoči leže na nosilih; ali ste pa tudi opazili te poglede, ali ste že videli, kako se duša popolnoma vda Bogu? Ali ste gledali ubogo ženo, držečo v naročju kakor pod križem svojega otroka, križanega od bolečin in sladkega upanja? Ali ste čutili v svojem srcu to, kar čuti mati, ki svoje oči upira v sv. Hostijo? »Jezus, Sin Marijin, pomagaj mi! Pomagaj mojemu otroku! Gospod, ta, ki ga ljubiš, je bolan! Gospod, ako hočeš, ga lahko ozdraviš!« — In ko gre Gospod mimo in pusti pod križem mater s trpečim otročičem in je ne usliši, pa kliče mati: »Ti si moj Gospod in moj Bog! Gospod, upam v tebe! Gospod, ljubim te!«

Povejte mi, ali imate kje zgled bolj razumljiv, ki bi lepše kazal ljubezen in moč božjo, ki ž njo vpliva naš Gospod na človeško dušo! — Resnično, večji čudež je, da se trpinu vlije v srce vdanost, ko pa bi bil, če bi mu dal telesno zdravje, če bi ga obudil od mrtvih! Zato Jezus ni bil nikdar bolj čudežen naš zgled, naš Učenik, naš Odrešenik, kot na križu, kadar je v najhujših in najgrozovitejših mukah, s srcem polnim ran, pa vendar polnim ljubezni, klical k svojemu Očetu: »Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo!«

K sklepu je visoki govornik pokazal Bernardkin rožni venec, ki ga je gledala Marija brez dvoma z ljubeznijo v rokah nežne in pobožne izvoljenke. In kaj nam pove ta priča? »Prosi! Idi k Jezusu po Mariji, po rožnem vencu, to je prava pot v nebesa! — «

V dnevih narodnega romanja je ozdravelo 23 bolnikov! Bog kliče s čudeži francoski narod nazaj k veri. Kjer je največja sila, tam je božja roka najbolj mila!

O. Škamlec.

Jubilejni rožni venec.

Dva nauka posebno nam je hotela dati lurška Mati božja. »Jaz sem B r e z m a d e ž n o Spočetje«, je rekla Marija mali Bernardki. Kar je Marija bila po posebni milosti božji,

to smo postali mi po sv. krstu, tudi brezmadežni. Ohranimo to krstno nedolžnost, ta je Mariji najljubša; pod Marijinim varstvom, v Marijini družbi nam bo to lahko storiti. V

Lurdu nam je pokazala Marija, kaj da ona osebno želi: da molimo sv. rožni venec.

Sedanji časi so časi organizacije ali združevanja. Vse se družijo, da lažje dosega svoj namen. Tudi častivci Marijini se zbirajo v raznih bratovščinah ali družbah, da skupno in bolj uspešno širijo čast Marijino. Tudi za molitev sv. rožnega venca imamo več takih družb, da se po njih skupno časti Marija. Sv. cerkev je take družbe potrdila in jih obdarovala z mnogimi odpustki. Tako imamo tri take cerkveno potrjene družbe: 1. Družba živega rožnega venca. Ta je nekaka šola ali priprava za 2. dominikansko družbo sv. rožnega venca. Ta je prvotna in najbolj bogata na odpustkih. 3. Tretja je družba vednega rožnega venca ali ura molitve sv. rožnega venca. Te cerkveno potrjene družbe mi Slovenci še nimamo. Upanje je, da jo dobimo letos. O ti je pisal »Bogoljub« v letošnji 5. številki. Ta naj bi bila naš jubilejni dar lurški Kraljici sv. rožnega venca.

Nekaj vencev se je že priglasilo.

Začetek je storjen. To naj bo malo gorčično zrno, iz katerega naj zraste visoko drevo, ki naj prinaša lepe sadove nam vernim Slovencem.

Ako se bodo oglašali udje, potem se poskrbi za sprejemne listke, potem poiščemo središče, kamor bi pošiljali voditelji posameznih vencev imena vpisanih. Pri vsakem takem vencu naj si udje takoj izberejo svojega vodnika, oziroma vodnico, ki bo skrbel, da venec opravlja redno molitev in umrle namesti z novimi udi.

Ali bo morda to preveč, da bi mi eno uro v letu posvetili Mariji? Ne bojmo se! Presv. Rešnje Telo in Marija se nikdar ne častita preveč! Torej armada Marijina, orožje v roke, zberimo se po 24 Marijinih vojakov. In 365 takih trum, to bo nova Marijina četa, ki bo šla v boj proti novodobnim Turčinom — brezvercem! Zmaga je gotova, ker je na čelu ti armadi naša generalka lurška Marija, Kraljica sv. rožnega venca!

Začasno sprejema nove priglase č. g. Dominik Janež, župnik, Studeno, p. Postojna. Pozneje se bo skušalo dobiti kako drugo središče te družbe.

Presveto Rešnje Telo.

Devetinštirideseto poročilo bratovščine presvetega Rešnjega telesa.

II.

Središče družbinega življenja bila je skupna glasna molitev, katera se zlasti po nekaterih cerkvah jako lepo opravlja. Moli se lepo, počasi, v taktu, in kakor je videti, tudi pobožno. Tudi k svetemu obhajilu udje bratovščine radi pristopajo. Novih udov je pristopilo minulo leto 2195.

Jako koristno je, da se otroci dan prvega svetega obhajila vpišejo v bratovščino, kajti akoravno ne vsi, vendar mnogi ostanejo

zvesti ter opravljajo molitveno uro in še poznejša leta se z veseljem spominjajo, da so dan prvega sv. obhajila k bratovščini pristopili.

Letni prispevki prihajajo večinoma prav redno, le prav malo jih zaostaja. Le gorečnosti gospodov dušnih pastirjev, ki se ne boji težav pri pobiranju prispevkov, se ima bratovščina zahvaliti, da so letos doneski presegali stroške; znašali so dohodki 20.200 K 14 vin. Stroški pa so bili nekoliko manjši,

ker je nekaj blaga ostalo iz prejšnjega leta, letos dokupljeno pa se je do malega vse porabilo, torej bodo prihodnje leto stroški mnogo večji. Porabilo se je za napravo raznovrstne cerkvene obleke blizo 15.000 K.

Razstava cerkvenih oblačil je bila dne 15. do 18. junija. Sploh se sedaj prireja tako, da se konča s praznikom presvetega Rešnjega Telesa. Da razstava sedaj prihaja do velike veljave, se ima bratovščina zahvaliti prevzvišenemu knezoškofu, ki lepo veliko

še bilo dovršenih, razposlala so se nekoliko pozneje.

Priredilo se je letos 66 kazul in prav toliko mašnih štol, naročnikov, burz za kelih, pal in velov za kelih; 14 dalmatik; 9 pluvijalov; 16 velov, 35 koretljev; 37 alb; 12 koretljev in 8 suknjic za ministrante; 4 koretlje in 4 suknje za cerkvenike; 30 obhajilnih štol; 8 lepo vezenih štol; 18 burz; 60 humeralov; 130 purifikatorjev; 160 korporalov; 60 pal; 40 pasov; 8 blazin; 6 pregrinjaj

Razstava bratovščine sv. R. Telesa

dvorano in še drugo sobo prepustijo temu namenu. Priznано je, da razstava presega do malega vse druge enake razstave. Splošno priznanje so žela ženska ročna dela, zlati vezenine in čipke, katere so izvršile preblagorodne gospe iz najvišjih krogov, blage gospodične in delavke iz raznih tovarn, vse je navduševala ljubezen do Jezusa, da v svojem prostem, pičlo odmerjenem času delo svojih rok darujejo Gospodu. Na vsakem vbođu naj bode zapisano: Bog povrni vse delo, ves trud. Nekaj oblačil do razstave ni

na pult; 8 plaščev za ciborij; 1 monstranca; 6 oltarnih prtov; 2 pregrinjali na oltar, 1 ciborij; 1 pult.

Prejele so letos kako opravo nastopne župnije:

Adlešiči: 2 koretlja za ministrante; Budanje: velum, obhajilno štolo; Bela koroška: 2 koretlja za ministrante, 1 lep korok, lepo štolo; Besnica: lepo štolo; Babno polje: dve blazini; Bloke: velum; Bevke: črno kazulo; Breznica: belo kazulo; Boštanj: rdečo kazulo; Brusnice: albo, koretelj, rdečo kazulo;

Bled: 2 koretlja; Cerklje pri Krškem: rdečo kazulo; Črnomelj: črno kazulo; Črmošnjice: belo kazulo; Črnuče: velum; Črni vrh nad Idrijo: 2 koretlja, humeral, purifikator; Čemšenik: purifikat., pregrinjalo za pult; Dob: vijolčno kazulo; Draga: belo kazulo; Dovje: belo kazulo; Sv. Duh: bel pluvijal; Dol: rdečo kazulo; Dražgoše: prt; Duplje: vijolčno kazulo; Dobrova: črno kazulo, burzo, korporalov, purifikatorijev; Vel. Dolina: vijolčno kazulo, albo, humeral, pas; Dobovec:

zulo; Kamna gorica: albo, korporale, burzo; Kostanjevica: albo, koretelj; Kropa: velum; Lesce: rdečo kazulo; Leše: koretelj, purifik., rdečo kazulo; Lučine: obleko za ministrante; Leskovec: plašček za ciborij; Št. Lorenc: dalmatiki; Lahovče: prt, korporale, pale; Lipoglav: belo kazulo; Ledine: obleko za ministrante, cerkvenika; Stara Loka: velum; Škofja Loka: albi; Loški potok: albo, humeral, koretelj, burzo; Mirna: albo, koretelj, korporal; Mokronog: bel pluvijal; Moš-

v knezoškofji dvorani v Ljubljani.

velum; Dobropolje: rdečo kazulo; Ebental: belo kazulo; Fara pri Kostelu: velum, purifikatorijev; Sv. Gregor: koretlje; Gora nad Idrijo: vijolčno kazulo; Gorje: bel pluvijal; Goče: črno kazulo; Gozd: rdečo kazulo; Goriče: belo kazulo; Hinje: prta; Homec: albo, koretelj; Horjul: vijolčno kazulo; Hrenovice: korporalov, purifikatorijev, burzi; Sv. Jakob ob Savi: črn pluvijal; Javor: belo kazulo, koretelj; Janče: belo kazulo; Kamnik, frančiškani: dalmatiki; Kamnik: koretelj, lepo štolo; Krašnja: vijolčno ka-

nje: vijolčen pluvijal; Mirna peč: bel pluvijal; Matenja vas: koretelj, pregrinjalo na pult; Morobiz: belo kazulo, pregrinjalo na pult; Motnik: lepo in obhajilno štolo; Mösel: burzo, lepo štolo; Mavčiče: blazini; Nova Oselica: blazini; Naklo: albo, koretelj, korporale; Sv. Ožbalt: albo, koretelj; Primskovo: korporale, purifikatorije; Podgrad: bel pluvijal; Planina: dalmatiki; Prečna: koretelj, burzi, obhajilno štolo; Podraga: lepo štolo, korporale; Polšnik: bel pluvijal; Prežganje: vijolčno kazulo; Preserje: rdečo

kazulo; Predvor: albo, pregrinjalo na pult; Polica: albo, koretelj, purifikatorije; Pölandl: belo kazulo, albo, korok, perila; Podbrezje: burzo, obhajilno štol; Radeče pri Zidanem mostu: koretelja za ministrante, korporale, purifikatorije; Razdrto: vijolčno kazulo; Ribno: mrtvaški prt, dva koretelja; Rakitna: plašček za ciborij; Ribnica: dve burzi, dva manip. vijolčna; Semič: belo kazulo; Stranjčje: beli dalmatiki; Stari trg pri Ložu: rdečo kazulo; Suhorija: rdečo kazulo; Svibno: zeleno kazulo; Srednja vas: velum, albo, korok, korporale; Selca: dve albi, pasa, purifikatorije; Sorica: obleko za cerkvenika; Sostro: velum; Smlednik: dalmatiki; Struge: obleko za ministrante, črno, lepo štol; Selà: albo, korporale; Slap: rdečo kazulo; Šmarjeta: albo, korok, plašček za ciborij; Škofja Loka: dve albi; Škocijan pri Mokronogu: albo, pet obhajilnih štol; Sturija: črno kazulo; Šmartno pod Šmarno goro: velum, purifikatorije; Špitalič: bel plu-

vijal; Trstenik: albo, humeral, pas; Turjak: velum; Sv. Trojica pri Mokronogu: velum; Sv. Trojica pri Cirknici: velum; Toplice: vijolčno kazulo, koretelj; Topla reber: pluvijal; Trnovo pri Ilirski Bistrici: albo, 12 humeralov, koretelj, pas; Tuhinj Zg.: velum; Unec: misal; Vrhnik: belo kazulo; Št. Vid pri Vipavi: belo kazulo; Št. Vid pri Ljubljani: belo kazulo, koretelj; Št. Vid pri Zatičini: albo, korok, korporale; Vič, frančiškani: dalmatiki, pluvijal; Vreme: belo kazulo; Vrh: korporale, purifikatorije, amikt, pas; Vnanja peč: pregrinjalo za menzo; Vrhpolje pri Mor.: belo kazulo; Vinica: burzi, obhajilno štol; Vavta vas: vijolčno kazulo; Zagradec: rdečo kazulo; Zaplana: prte; Zagorje ob Savi: albo, koretelj, obhajilno štol; Zalilog: albo, koretelj; Žabnica: črn pluvijal; Zasip: belo kazulo; Železniki: obhajilno, spovedno štol; semenišče: belo kazulo.

Čveterni jubilej.

Ob desetletnici Marijine družbe v Vipavi in za trojni jubilej v letu 1908.

1. Ob desetletnici.

Deset je let
Ko rožic cvet
Vrtnar je v venec združil,
Da bi Mariji v slavo služil.
To nežni cvet
Marijinih je deklet.
Ni maral kaj poreče svet,
Ki cvetke čednosti sovraži,
Zameta vse, kar srca bláži.
In cvetke v vencu so sklenile:
Mariji bodemo služile,
Za mater svojo njo častile.
Minil je let desetih čas,
A venec — družba — še cvetè,
Marijina družba ne zamrè,
Obdaja jo ljubezni pas,
Ta blaga vez in rajski kras;
Ljubezen sladka do Marije,
Ki v srcih hčeric ljubko dije.
O, naj še mnoga mnoga leta
Prekrasna družba se razcveta!
Pospeši Večni njeno rast,
Brezmadežni Devici v čast!

2. Lurški jubilej.

Tvoj jubilej, Marija, se proslavlja,
Kar si stopila v Lurdu na zemljò,
In v ta namen te družbica pozdravlja,
Marija, ave! — kliče ti glasno;
Saj ti še danes — kot nekda v votlini —
Zdravnica si nam v vsaki bolečini.

Kot si Bernardki milosti delila,
Odkrila čudežni zdravilni vir,
Tako še danes bolnim brez števila
Daješ telesno zdravje, dušni mir,
Nikdo, ki upno k tebi se zateka,
Ne vrača se brez tolažila, leka.

Krasi na zemlji te prekrasno cvetje,
V nebesih zbor te angelski slavi,
Marija ti, »Brezmadežno Spočetje«,
Cvetica rajska, slava, slava ti!
Presrečno zovejo te vsi narodi,
Deviška Mati, počesčena bodi!

Zato i mi smo danes tu se zbrali
Slaviti tvoj radostni jubilej,
Ko bomo srčno slavo ti dajali, —

Marija, milo nas otroke glej!
Iz rajske blagoslovi nas višave,
Marija Lurška: Ave, ave, ave!

3. K zlati maši sv. očeta.

Tam v večnem mestu v Rimu se nahaja
Katoliške cerkve vzorni poglavar,
I on slovesni jubilej obhaja,
Kar prvič je daril presveti dar, —
Glavar le-ta si ti naš oče sveti,
Čuvaj Sionski — blagi Pij deseti!

Krščanstvo verno danes preveselo
Slavi iskreno te, ključar nebes!
Vedóč, da v cerkvi bode se otélo,
Ko skuša stréti jo brezverski bès.
A ona zidana je ná-te — skalo,
Nikdar ne bo je peklo pokončalo.

Slovensko ljudstvo k tebi se obrača,
O, Pij, nezmoten verski učenik!
Naj sika le brezverska, strupna kača,
Modrost ji tvoja uniči smrtni pik,
Kdor sluša tebe, se ne bo pogubil,
Zveličar sam slovesno je obljubil.

Oj vodi, čuvaj mnogo let nevesto,
Katoliško cerkev, Kristusovo last,
Slovensko ljudstvo tebi bode zvesto,
Borilo s tabo se za njeno čast;
Pripelji vse v kraj rajske domačije,
Bog živi te, Pij — ljublienc Marije!

4. K šestdesetletnici cesarjevi.

Pozdravljen mi, presvitli car!
Mogočne Avstrije vladar,
Ti oče naš in naš gospod,
Pozdravljam te v tvoj slavní god,
In z mano ves slovenski rod. —

Ki tebi vedno zvest je bil,
Ki zate gorko kri je lil . . .
Za svoje narode vse vnet
Že vladaš let
Jih šestdeset.

Ti vladal si jih v vročem boju,
Ti vladal si jih v bridkem znoju,
Ko ti predobro je srcé
Zadélo strašno je gorjé . . .
Gorjé, meč bridkih bolečin —
Ti vzet je brat, ti vzet je sin,
Vladar trpin! . . .
Ti vzeta cesarica mila,
Ki zadnja ti tolažba bila . . .

Pa stal neupognjen si junak,
Te uklonil ni nesreč vihar,
Te strl ni usode mrak.
Pogled v nebó ti dal je moč,
Pogled v nebó in zdihljaj vroč
Krepčal je tebe sred težkoč.
Ohranil ti je čvrsto zdravje,
Ti dal dočakat redko slavje: —

Zato slovenski zvesti rod,
Naš vojvoda in naš gospod,
Iz globčin srca ponavlja:
Naj mili Bog te blagoslavlja,
Ohrani, brani te nezgode,
Da srečne vidiš vse narode . . .
Pozdravljen, oče sivolasi!
Naj mnogo let te krona krasi,
Ljubezen narodov te gréj,
Oj živi, car, do skrajnih mej!
Ko časno ti življenje mine,
Tam v krilu večne domovine
Obhajaj rajski jubilej!

Radoslav Silvester.

Krščanska mati.

(Dalje.)

XI. Domači in vzgoja.

Gotovo ima na otrokov značaj in vse
poznejše življenje velik vpliv navada in pri-
rojenost. Vpoštevati se morajo pa tudi raz-

mere in ljudje, s katerimi otrok skupaj živi.
Najboljši otroci se pokvarijo v slabi družini.
Kdor ima pa prirojeno napako, se da ta z
modro vzgojo in pod vplivom domačih neko-

liko omejiti. Domači morajo biti materi v veliko pomoč ali uničijo njeno delo. Kako se ima mati tu obnašati, hočem danes razložiti.

1. **O t r o c i — i g r a č a.** Vedno bolj se razširja navada, da domači in tuji, ki v hišo pridejo, otroke naročaj jemljejo, k sebi pritiskajo in poljubujejo. Tudi marsikatera mati ima otroka le za igračo, s katero se trga, kadar ni drugega dela. Lepa je materina ljubezen in naraven izraz te ljubezni je otrok na materinem srcu. Toda nikar razvad v tem oziru! Nikdar naj pa mati ne trpi, da bi se drugi, še najmanj tujci igrali z otrokom. Otrok se le prelahko navadi drugega spola, zgubi sramežljivost. Naravni odpor otrokov, ko se brani vsakega tujega človeka, je velika bramba njegove sramežljivosti. Marsikje se tudi opaža, da se s tem spolno nagnenje prezgodaj vzbudi.

2. **D o m a č i o v i r a j o m a t e r i n o d e l o.** Pridejo prijatelji v hišo, sosedge, bratje, sestre, posebno stara mati ali oče, prinesejo mu igrače in sladkarij ter hvalijo otroka, kako je lep, pameten in močan. Mati se pa hočejo s svojim srčkom postaviti, kaj že vse zna. Vse to vpliva slabo na vzgojo, ker se neti na ta način le otrokov napuh. — Če hoče mati otroka kaznovati ali mu kaj težjega ukaže, se potegnejo taki prijatelji za otroka: »Nikar ga, saj je še majhen, ne zastopi, ne more.« Mati ne sme trpeti, da bi se domači ali sorodniki mešali v vzgojo. Nikdar ne sme dovoliti na prošnjo drugih, kar se ji zdi napačno, ali odpustiti zasluženo, pravično kazen. Kar je mati rekla, mora otrok izpolniti. Ko bi dovolila mati kaj napačnega ali odpustila kazen na prigovarjanje drugih, bi njena veljava pri otrocih zelo trpela. Otrok si precej misli: »Drugi me imajo rajši, kakor mati, ki niso pravični.« — Podlaga nadaljne vzgoje je zaupanje v materino previdnost in pravičnost.

3. **S l a b i z g l e d i.** Ni zadosti otroke k dobremu opominjati, treba jih je tudi slabega varovati. Marsikatera mati se je že čudila, kje se je navadil otrok kletvine, laži, slabega obnašanja, neke čudne surovosti in brezsrčnosti, ki se večkrat opazuje na malih otrocih. Otrok navadno vse posnema in po-

navlja, kar vidi in sliši. Če se torej vidi, kako se je že mlad popačil, je gotovo zraven tudi tuj vpliv. V naših hišah se jako malo pazi na govorjenje in obnašanje. Vpričo otrok se kolne, kvanta, laže in obrekuje; domači se kregajo in prepirajo. — Zavoljo slabega nagnenja je že tako težavno otroka v dobrem ohraniti. Če pa še domači slab zgled dajejo, je pohujšanje skoro neizogibno. — Nekatero izročje otroke zgodaj pestunjam, deklam alj tudi drugim otrokom v varstvo. Kako se od takih, če niso vestni in pobožni, otroci pohujšajo, je tudi splošno znano. Pomisli torej dobro, komu otroka izročiš in imej še vedno sama oči odprte. Če hodi pogostno na samotne kraje, naj ti bo vselej sumljivo.

4. **O t r o c j s a m i m e d s a b o.** Mati res ne more biti vedno pri otroku. Sabo ga tudi ne more vselej vzeti. Tako so otroci staršev, ki imajo veliko dela, sami sebi prepuščeni. Sami so doma na peči, sami na hlevu, na paši, sami se igrajo celo popoldne. Ko bi se tudi otrok pri tem ne pohujšal, kar se prav pogosto zgodi, se vendar preveč navadi drugih otrok. Brez družčine ne more biti. Še pri delu mu misli vedno uhajajo k tovaršiji. Iz takih vzrastejo potem oni veseljaki, ki so po cele dneve v gostilnah, oni pijanci, ki so sebi in drugim v nesrečo, oni površni ljudje, ki niso za nobeno resno delo. Kolikor mogoče naj bodo otroci pri materi, ali vsaj pod njenim nadzorstvom.

Napačno bi pa bilo, ko bi mati otroka sploh v nobeno družčino otrok ne pustila. Taki otroci postanejo boječi in nerodni v družčinah. Ko bodo pozneje morali v svet in pridejo v razne prilžnosti in skušnjave, jim ta popolna odvisnost od matere lahko mnogo škoduje. Vsega se bojijo, sami si ne morejo nič pomagati, nimajo svoje odločne volje, da bi se v bran postavili in tudi naravnost odgovarjali. Naj le gre otrok kaj malega v otročjo družčino, nikdar pa ne po več ur. Vedeti mora: »To je posebna materina dobrot.« Ob določeni uri mora biti vselej doma. Kamor bo pa šel, spremljaj ga mati vselej s svojim nadzorstvom. Otroci si navadno dosti ne prizanašajo. Prevzetnega

bahača kmalu spoznajo, občutljivemu se smejejo, lenega zbadajo in tako drug drugega vzgajajo. Sicer je pa zdaj že s temi, da v šolo hodijo, zadosti preskrbljeno, da pridejo v družčino; rajši še preveč kot premalo.

5. P o d u k. Več kakor telo je vredna neumrjoča duša, ki je ustvarjena po božji podobi. Zanj mora mati še bolj skrbeti, kot za vse drugo. Ko se telo razvija, se začne tudi duša otrokova polagoma zavedati. Vzbuditi je treba otroku duševne zmožnosti. Mnogo otrok je v šoli čisto topih, še brati se ne naučijo, čeprav so za kako delo prav spretni. Šola jim ni mogla vzbuditi pazljivosti in zanimanja, ker je mati dušno vzgojo zanemarila. Taki otroci ostanejo slaboumni, če so pa naravno dobro nadarjeni, pa površni in za vse vstrajno, težko delo nespособni.

Čudno se je marsikateremu že tudi zdelo, da so nekatere matere svojim otrokom tako tuje. Otroci jim ničesar ne zapajo, nič ne povedo o skušnjavah in nevarnostih, ko bi bilo najbolj potrebno. Ne vprašajo jih pri raznih nagnenjih, še pri volitvi stanu navadno le nazadnje. V srcu otrok si niso znale dobiti prostora v zgodnji mladosti. Šola tega ne more več popraviti. Otrok se začne zavedati predno v šolo pride, torej se mora vzgoja razuma prej začeti.

Marsikatera mati bi bila rada več kakor le rediteljica telesa svojim otrokom. Takim je treba začeti delati za razvoj dušnih moči veliko pred, kakor začne otrok v šolo hoditi. Otrok razločuje in spoznava reči, kar vidi in sliši počasi razumeva. Tedaj potrebuje duša hrane. Na kratko mu mati pove, kaj reči pomenijo, zakaj je kaka reč, obrača misli na Boga, na Marijo in angele. Nikdar pa preveč od otroka pričakovati. Tu gre jako počasi. Kadar mati vidi, da je otrok kaj razumel, naj za enkrat tisto pusti in drugič zopet poživi. Začeti je vselej treba pri znanih rečeh, katere otrok pozna, in od teh priti do neznanih. Mati ima dete na naročju. Oče pride v hišo. Od tega očeta se uči otrok spoznavati nebeškega Očeta, od očetove skrbi

in dela spoznava božje delo, varstvo in božjo previdnost. Od matere, pri kateri je otrok tako rad, spozna drugo boljšo mater — Marijo.

Tudi je dobro, če otrok ve, zakaj naj kako reč naredi. Že zgodaj se začne kazati ta splošna človeška slabost, da hoče vsak vedeti, zakaj in kako. Naj mu mati prav na kratko pove, zakaj mora to in ono storiti. »Imam veliko dela, mi moraš pomagati. Pojdi po to, da bomo imeli kaj jesti. Ostan pri bratu, pri bolniku. Revež je, nikogar nima. Bog te gleda, kako bo vesel Oče v nebesih. Ali mu ne boš veselja napravil? Glej malo dete, skrbi zanj, pomagaj mu.« Vse naj bo kratko in jedrnato. To otrok kmalu razume. Isto naj bo pri prepovedih. Dolgih pridig in hudega krega se vsak kmalu naveliča. Malo, pa odločno in razumljivo, to ostane. Da bo pa mati mogla biti učiteljica svojemu otroku, mora sama navadno reči dobro znati. Treba je ponavljati katekizem in druge šolske predmete. Kje vzeti čas? Ljubezen vse premore in vse prenese.

6. E d i n o s t v v z g o j i j e n e o b h o d n o p o t r e b n a. Malokdaj sta oče in mati o vzgoji otrok enih misli. Kakršne volje je kdo, tako ravna z otroci. S tem se pa spodkoplje veljava staršev, pokorščina in otrokova nravnost. Dober oče mora materi pri težavnem delu vedno le podpirati, ne pa podirati, kar je s težavo sezidala. Če otroci vidijo, da se ne morejo nikdar na očeta proti materi zanašati ali na mater proti očetu, se bodo gotovo navadili radi in natančno ubogati. Oče naj vselej gleda, da se natančno izvrši, kar je mati ukazala, mati pa naj pazi na izvršitev očetovih naročil. Ako le eden staršev daje potuho, se bodo otroci gotovo odvadili pokorščine. »Če je mati zoper očeta razdeljena, kako bo obstalo njih kraljestvo?« Neumna in vse graje vredna so ona vprašanja: »Koga imaš rajši očeta ali mater?« Še najbolj pameten je pri tem otrok, ki navadno odgovori: »Oba.« Marsikateri očetje hočejo imeti svoje otroke tudi le kakor igračo za prosti čas. Takrat, ko je oče zraven, smejo otroci vse: skakati, nerodnosti uganjati in tudi materine zapovedi

zanemarjati. Uboga reva ima potem še večje težave z otroci. Včasih se pa na ta način vse materino delo uniči.

Kdo si bo pa vse te nauke zapomnil, kdo se bo mogel po njih ravhati? — Marija, žalostna in vendar tako srečno blažena mati je vzela Dete božje v naročje. Nanj je pogledala, k srcu ga pritisnila in njena duša je zažarela v oni čudoviti ljubezni božji, da je rada vse sprejela, tudi ločitev od Sina na Kalvariji.

Mi potrebujemo močnih mater, ki se ne ustrašijo nobene težave; ljubečih mater, ki hočejo povsod najprej božjo voljo izpolniti; stanovitnih mater do smrti. Človeška slabost je prevelika za vse težave. Vzemi še ti Jezusa v naročaj, poglej njegov križ in pritisni se na Srce Jezusovo in se mu daruj v goreči ljubezni z vzdihljejem: »Moj Jezus zate, vse, vse le zate.« — Potem boš lahko spoznala in storila, kar Jezus od Tebe želi ali tvoj stan zahteva.

Anton Oblak.

Zavod sv. Nikolaja v Trstu.

Ker se ravno bliža praznik sv. Nikolaja, bodi ob tej priliki toplo priporočen zavod, ki nosi to ime. V ta namen prinašamo pismo, ki je že pred dalj časom došlo iz Trsta:

Oprostite, da se Vas drznem nadlegovati. Ta zavod je potreben izdatne podpore. Samo stanarina stane letno 1.400 kron brez kurjave, luči i. dr. Članarine ne pride mnogo, posebno odkar je Marijina družba, ker dekleta, ki so članice zavoda, so tudi po največ članice Marijine družbe. Ker imajo pa dekleta več zabave v Marijinem domu, zato tudi ne hodijo v zavod in ga tudi manj podpirajo, nekatere gredo tja le takrat, kadar so brez službe. Tudi magistrat pošlje večkrat katero najdenko ali tudi zloglasnico v zavod, ki bi jo imel poslati po odgonu v domovino, sprejeti jo morajo brezplačno, a magistrat tudi ne dá nikake podpore zavodu. Včasih imam priložnost govoriti z voditeljico, ki je zares na pravem mestu, tudi malo potoži, ker si ne morejo nikamor pomagati. Marijina družba ima že nekaj novcev za Marijin dom, zavod nima niti beliča, saj še večkrat za najpotrebnejše stvari v dolgove zlezejo, in vendar je zavod sv. Nikolaja bolj potreben lastne štrehe, kakor katerakoli druga družba. Po drugih društvih se shajajo člani le po nekaj ur na teden v društvenih prostorih, tukaj pa, kakor mi je voditeljica pravila in

pokazala, jih je mnogokrat po 30 do 40 in še več deklet brez službe; postelje stojijo tesneje vkup kot v bolnici in jih včasih še zmanjka, da si morajo po tleh postiljati, sobe za zborovanja in govore nimajo, ti se vrše navadno v kuhinji, kjer je največ prostora. En slučaj: Ko sem bila pred dvanajstimi dnevi v zavodu, videla sem 12-letno deklico, ki je prišla iz Italije v Trst službe iskat, mestni redar jo je pripeljal, ker se je v mestu zgubila, imela je slabo obleko na sebi in malo culico v roki. V zavodu so ji najprej preskrbeli obleko, da je bila za med ljudi. Preskrbeli so ji službo in zdaj bo že voditeljica skrbela za to, da prejme deklica prvič zakramente sv. pokore in sv. Reš. Telesa. Njena mati berači v Italiji. Takih in enakih slučajev se primeri prav veliko. Še več bi se lahko storilo, ko bi bilo več podpore. V pravih imajo namreč predpisano: zdravniška pomoč članicam, ustanovitev enakih zavodov po drugih krajih, lastno glasilo itd. Res, vesela sem bila, ko sem to brala, pa voditeljica je rekla, da je skoro nemogoče vsled denarnih razmer.

Prosimo torej, spominjajte se zavoda sv. Nikolaja, ki ima ravno ta poklic, kakor ga je vršil sv. Nikolaj, namreč podpirati in reševati dekleta npravne pogube. Sv. Nikolaj naj vam povrne!

Naznanilo.

Podpisano vodstvo lepo prosi, da bi Vaš cenjeni list »Bogoljub« prinesel notico glede našega zavoda »Angelorum«. — Zavod pod imenom »Angelorum« v Spodnji Šiški blizu državnega kolodvora, št. 148, sprejema deklice, ki so spolnile tretje leto. — V zavodu lahko obiskujejo otroški vrtec, šivalno in gospodinjstvo šolo; in tudi take, ki morajo obiskovati ljudske ali meščanske razrede. — Igranje na glasovirju jim je tudi na razpolago. Posebno priporočljiv je ta zavod tistim, ki se hočejo izučiti za varhinje pri otrocih, služkinje in za vse drugo. Mesečna odškodnina je od 16 K do 32 K, kakor starši zahtevajo glede hrane. V tem zavodu je več deklic

brezplačno, in število teh otrok vedno narašča. Zato se posebno vljudno priporočamo preč. duhovščini za naročila paramentnih del, kakor bandera, kazule in perilo. Prevzamemo tudi šivanje oblek, perila, vezenja in vseh najbolj finih del. Zavod je na verski podlagi; vsak otrok najde v tem zavodu pravo materinsko ljubezen. Otroci so pod jako dobrim nadzorstvom. — Vse v večjo čast božjo in v blagor mladini! — Vsa naročila je nasloviti na društvo »Otroški prijatelj« v Spodnji Šiški št. 148. — Najmanjši dar hvaležno sprejemamo. — Z odličnim spoštovanjem vodstvo društva »Otroški prijatelj«.

Dva na enkrač.

(Zgodba.)

Oh, spoved! spoved! — Kak strah imajo nekateri ljudje pred spovedjo! In tako žive brez tolažbe in v veliki nevarnosti za večnost samo iz strahu pred spovedjo. Naj bi naslednja resnična dogodba ohrabrila take bojazljivce.

Bilo je 1866. leta Gospodovega. Med društveniki svete družine Saint Sulpice v Parizu je bilo dalj časa opazovati dve črno oblečeni dami, ki ste se odlikovali med vsemi po svoji pobožnosti. Bili sta žena in hčerka polkovnika I., starega gospoda, ki je bil brez pokojnine, ali kar je še hujše, brez vere in Boga. Žena in hči sta že več let neumorno molili, da bi ga spreobrnil. Polkovnik je stanoval v ulici Du Bac. Nikdar nihče ni prišel v njegovo stanovanje, razen nekega tudi upokojenega polkovnika, ki je bil ravno tako pogumen, pa še bolj mlačen. Slednji večer je prišel polkovnik B. k polkovniku I. v vas, da sta igrala piket.

Nekega večera pa dobi svojega starega prijatelja v postelji jako bolnega. Kmalu se mu je stanje tako poslabšalo, da se je zdelo zdravniku umestno, povedati ženi in hčeri, kako hudo bolan je gospod I. Izprva sta skušali vsaka zase, pozneje pa skupaj, pregovoriti bolnika, naj opravi svoje verske dolžnosti. A tako se je vselej obregnil ob nji,

da sta kar umolknila. Mati in hči pa nista takoj obupali; pričeli sta devetdnevnicu na čast brezmadežnemu srcu Marijinemu in sta izročili usodo bolnikovo edínole v roke presvete Device Marije. Kmalu bomo slišali, kako je Marija pomagala. Kakor običajno, je prišel polkovnik B. k svojemu prijatelju I., da bi bil videl, kako mu je kaj. Mati in hči pa sta ga ustavili v predsobi, popadali predenj na kolena in s solzami v očeh sta ga prosili: »Dobri gospod polkovnik, na Vašo pomoč računiva. O spovedi noče nič slišati. Mar ga naj pustiva, da umrje kot svobodomislec? To bi bilo nekaj strašnega. V Vas ima veliko zaupanje, Vam bo verjel. Lepo Vas prosiva, prigovarjajte mu k spovedi!« — Polkovnik B. jih vzdigne. »Jaz? Kaj vama na misel ne pride? Kaj naj mu rečem? Nobenega duhovnika ne poznam!« Mati in hči pa kar nista hoteli odnehati. »Prav lahko bo to. Poznava prav pobožnega duhovnika, župnika S. Recite mu, da ga tudi vi poznate. Pošljeva ponj. Boste videli, da bo šlo!«

Sprva se je polkovnik B. krčil, ali bil je preblagodušen, da bi ne ugodil njiju prošnji. Peljali sta ga v sobo bolnikovo, sami pa sta ostali pred vrati ter kleče priporočali svojega čudnega misijonarja presveti Devici Mariji in presvetemu Jezusovemu Srcu. Pol-

kovnik B. govori nekoliko časa po ovinkih, naposled pa si pogladi brado in reče: »Dragi moj, veš, kaj bi na tvojem mestu naredil jaz? — Ti ne boš dolgo več, to je gotovo. Pa menda vendar ne misliš iti s tega sveta kakor svobodomislec? Zmeraj si bil pameten mož; na tvojem mestu bi jaz poklical duhovnika in se spovedal.« — »Ti? Ti bi se spovedal? Šališ se!« »O, kaj še. Jaz ti rečem, da bi se, pa je.« »Prav zares?« »Prav zares!« »Kateri spovednik pa hočeš, da bi me spovedal. Jaz prav nobenega ne poznam.« — »Zato pa poznam jaz duhovnika, zlato dušo, ki bo z veseljem prišel k tebi.« — Polkovnik I. nekoliko pomisli, potem pa zaupno pogleda prijatelju v oči in reče: »Pa naredi, no, kakor praviš. Če je to tvoj spovednik, pa kar pošlji ponj!« In polkovnik B. se poslovi in gre iz sobe. Pred vrati pa klečečima ženskama zašepeta: »Je že vse dobro. Zdaj hitim po vajinega župnika S.«

Duhovnika, po katerega je hitel, je našel v zakristiji. Pove mu vse kako in kaj in pristavi: »Ako bo polkovnik I. kaj mene omenil, pa recite, da me poznate in da ste moj spovednik, sicer bi bilo vse zastonj.« — »A prosim Vas, gospod, kako naj mu to rečem? Laž ni dovoljena, tudi ako se ž njo doseže kaj dobrega.« — »No, kaj pa hočeva?« —

»Gletje, to je čisto lahko,« je dejal duhovnik z vso milobo. »Stopite z mano v tole sobico, spoveste se mi kakor dober, pošten mož, kakršni ste, potem bom pa lahko v resnici povedal bolnemu Vašemu prijatelju, da se midva poznavava, da sem Vaš spovednik, in še to,« je pristavil, pomolivši mu roko, »mu bom povedal, da sva si prijatelja.«

Prijaznost župnikova, združena s kočljivim položajem, je genila starega vojaka. Stopi za duhovnikom, poklekne, spove se, kakor se je znal, in hiti ves predružen k svojemu prijatelju v ulici Du Bac. Toliko, da je stopil v hišo, veselo pozdravi presenečeno mater in hčer in odpre vrata v bolnikovo sobo. »O, zlati prijatelj,« mu zakliče s solzami v očeh, »ko bi ti vedel, kakšna zlata duša ti je ta župnik! Boš videl, kako lepo bo šlo. Vse mi boš moral povedati potem.«

Le malo časa in prišel je duhovnik, spovedal ubogega bolnika, ter ga pregovoril brez vsakega truda, da je zavžil svetotajstva za umirajoče in prejel sv. poslednje olje. Proti večeru je prišel zopet k njemu in ga tolažil, a naslednjega dne je umrl polkovnik I., spravljen z Bogom, umrl mirno, lahko, poljubivši sv. razpelo, ki mu ga je podal njegov stari, dobri prijatelj.

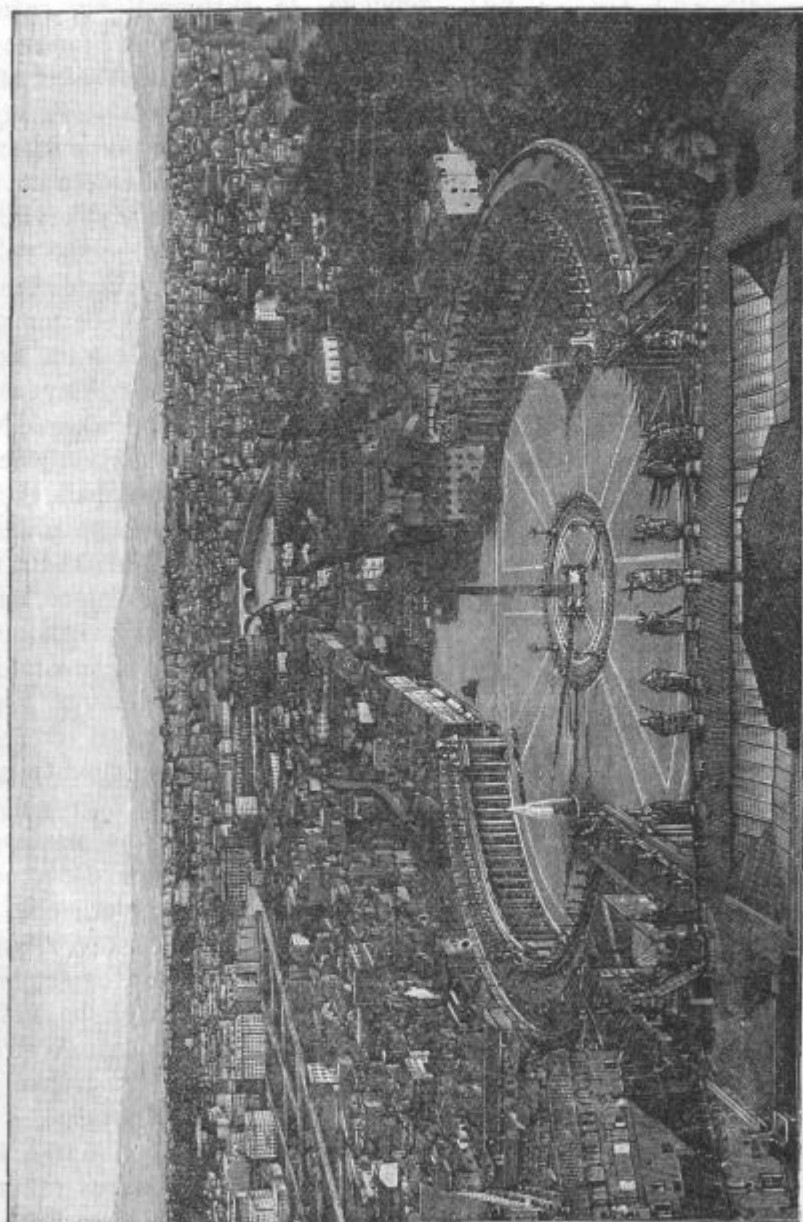
Mednarodni marijanski kongres v Saragosi.

Kaj sijajno se je izvršil četrti marijanski kongres v Saragosi na Španskem. Mesto je bilo prenapolnjeno; le težko je bilo dobiti prenočišč. Posebno slovesen sprejem so pripravili papeževemu legatu, kardinalu in nadškofu iz Burgosa, Mariji Aquirre y Garzio. Na tisoče zbranih Marijinih častilcev je gromovito klicalo: slava N. L. Gospej Pilarski, slava papežu in njegovemu zastopniku!

V soboto zvečer ob 5., dne 26. septembra, je otvoril papežev legat kongres; obdajalo ga je 15 škofov, kraljičina, vladni zastopnik, mestni vojaški poveljnik, več generalov v gala-obleki ter mnogo drugih dostojanstvenikov. Velika ladja cerkve sv. Ildefonza je bila spremenjena v krasno ozaljšano dvo-

rano; če je tudi prostor velikansk, vendar je komaj obsegel udeležence. Zbor je zapel »Pridi sveti Duh!« Nato je spregovoril papežev legat; dejal je, da se čuti srečnega, ker sme predsedovati toliki množici, zbrani v proslavo božje Matere. Za papeževim legatom je govoril nadškof iz Saragose. Povdarjal je namen kongresa, ki želi oznanjevati in širiti slavo Marijino ter se obenem odločno v bran postaviti proti novodobnim zmotnjam, in še posebno proti modernizmu.

Monsignor P. Bauron je govoril nato v imenu katoliške Francije ter drugih dežel in izrazil vdanost in ljubezen do N. L. Gospe Pilarske ter do sv. očeta Pija X. Opominjal je katoličane k edinosti ter priporočal zboru,

Pogled s kupole sv. Petra v Rimu.

naj se z vso vnemo zavzame za marijanske kongregacije ter za marijansko časopisje.

Dne 27. septembra je bilo v kapeli N. L. Gospe Pilarske skupno sv. obhajilo, ki se ga je udeležila nešteta množica. Kardinal-legat je služil pontifikalno sv. mašo. Ob 11. se je vršilo glavno zborovanje, pri katerem je bilo navzočih 16 škofov.

Prvi je spregovoril zastopnik Kolumbije, ki je prinesel pozdrave Mariji iz južne Amerike; govorila sta zastopnika ljudovlade San Salvador in Belgije. Govoril je P. Delattse o najstarejših sledovih Marijinega češčenja v Afriki. Dom Postius je govoril o Srcu Marijinem in o namenu kongresa. Dr. Costa je proslavljal vero na telesno vnebovzetje Marijino. Drugi so priporočali vitežki red Marijin. Zvečer po sv. rožnem vencu je govoril o Pilarski cerkvi škof iz Jake, dr. Lopec Pélaec o apostolstvu tiska v službi Marijini; povdarjal je, da je tisk v prvi vrsti poklican, da oznanja čast Marijino; opozarjal, kako češčenje Marijino vpliva na človeško družbo. Krasni govor je pričal, da španski škofje umevajo potrebe časa.

Zvečer je lesketala romarska Marijina cerkev v krasni razsvitljavi. Med ljudstvom je vladalo splošno navdušenje.

V ponedeljek, dne 28. septembra je služil pontifikalno sv. mašo nadškof iz Saragose; govoril pa je škof iz San Carlos-a tako navdušeno, da so se vsi solzili; ljudstvo je govornika, ko je stopil iz cerkve, burno pozdravljalo.

Nato se je vršil banket v čast papeževemu legatu; udeležili so se ga vsi škofje in višji uradniki.

Popoldne so se začele seje v velikih dvoranah semenišča. Izvolili so stalen odbor, ki naj bi skrbel za nadaljne marijanske kongrese; kot zastopnika avstrijska so imenovali barona Wittinghof-Schella in kanonika Schöpflautner-ja. Določilo se je, da se bo vršil prihodnji kongres leta 1910. v Avstriji.

Nato so se brale razne resolucije. K sklepu je govoril še abbé Coubé, kako ljubi Marija Španijo in kako je nasproti njej udan španski zvesti in katoliški narod.

Po blagoslovu se je razvrstila veličastna rožnenska procesija, ki je bila nekaj posebnega. 15 skrivnosti sv. rožnega venca ter naslove lavretanskih litanij je nosilo vsakega po osem mož. Vsako skrivnost so spremljali po štirje vojaki; za skrivnostjo je sledilo 12 bakel, ki so pomenjale: očenaš, 10 Češčenamarij ter Čast Očetu itd. Posamezne skupine so ločili dečki v slikovitih cerkvenih oblačilih. Obhod so spremljale vojaške godbe s svojimi zastavami; člani bratovščin so imeli v rokah goreče sveče ter so molili roženvenec. Nato so prišli uradi, škofje, potem na razsvetljenem vozu rožnenska bazilika v zmanjšani obliki ter k sklepu N. L. Gospa de Pilar na krasnem, razsvetljenem prestolu. Vseh kolena so se pripogibala, da so počastili Kraljico; iz src so puhteli zdihljeji; vse je burno klicalo: Živela Marija! Pri teh prizorih se je videlo, da malokatero ljudstvo ljubi Marijo tako srčno kot špansko: vsi stanovi, nizki in visoki, učeni in prostaki, bogati in revni, plemenitaši in delavci: vsi so se solzili v ljubezni, hvaležnosti ter češčenju preblazene Device; vsi so slavili njo, ki je prerokovala, da jo bodo blagorovali vsi rodovi zemlje. Tako veličastno slavlje je mogoče videti le na Španskem. Deset slavolokov, krasno električno razsvetljenih, je bilo postavljenih in velika cerkev z osmimi stolpi je žarela v električnem ognjenem morju.

Veselim se, da se bo vršil prihodnji marijanski kongres v naši Avstriji; ta kongres bo glasno klical avstrijske narode nazaj k Mariji, nazaj h Kristusu.

Molimo že sedaj k Mariji, ki je sedež modrosti, da bi ta kongres razvnel vse narode širne Avstrije v žarni ljubezni do pre-mogočne Kraljice sveta, naše ljubljene nebeške Matere!

Priobčil Teotim.

Slovenci v Lurdu.

(Piše urednik. — Dalje.)

Daleč od nas je v Lurd. Zato tudi v popisovanju ne moremo zlepa priti do tje. Štiri mesece že gremo proti Lurdu, pa smo še vedno na potu. No, danes bomo vendar srečno tje dospeli.

Bilo je krasno jutro, ko smo se peljali v dolgi ravni črti v zahodni smeri ob južni plaži Francoske. Pri mestu Cette (beri: Set) se prikaže sredozemsko morje. Brezmejno vodovje se razprostira proti jugu pred nami. Po njem plavajo v zgodnjem jutru mnoge male ladje na jadra; menda so ladje ribičev, ki si na ta način svoj kruh služijo. Na nekaterih krajih smo videli, ko so vlekli mreže z ribjim lovom na suho. Ob morju je svet nekoliko močviren. Mesto Cette je drugo največje пристanišče francosko. Prebivavcev ima mesto 38.000. Ko se peljemo naprej, vidimo na desni velik ribnik, dolg 18; širok 5 do 8 kilometrov. Vlak vozi med tem ribnikom in sredozemskim morjem. — V mestu Beziers (Bezjé) smo zajutrkovali. Kar pod milim nebom je bila na dolgih pogrnenih mizah pripravljena dolga dolga vrsta skodelic. Mesto Beziers stoji na holmcu in šteje 42.000 prebivavcev. Kosilo je bilo pa v Carcassone (Karkasón), mestu s 30.000 prebivavci.

Poleg vodenega morja je našo pozornost vzbujalo še neko drugo morje, skozi katero smo se vozili ob vsej tej dolgi črti, namreč morje — vinogradov. Vozili smo se z veliko naglico celo dolgo jutro in dopoldne med samimi vinogradi. Na desni in na levi, kamor pogledaš, sama trta. Nikjer nobene njive, nobenega travnika. Ali tukaj ljudje nič ne jedo in samo pijejo, ali ne redé nobene živine, ali kaj in kako delajo, tega ne vem povedati. Toda ti vinogradi niso nič podobni našim. Tu ni nobenih gričev, ki bi bili s trto zaraščeni, marveč sama ravnina. In trte so majhne, nizke, košate, brez kolov ali količev, nasajene lepo v ravnih vrstah. Človek bi mislil, da je njiva krompirja, pa je vinograd. In ta prizor se ti ponavlja pred očmi brez konca in kraja.

Nagajivi prijatelji so me vpraševali, kako je kaj moje abstinentno srce veselo te množine vinogradov. No, pameten abstinent nima zoper vinograde same na sebi nič. Res je, da je Bog ustvaril trto; in če jo je Bog ustvaril, zakaj bi ne smela rasti? Kar je nespametno, je le to pretiravanje, kakor da bila pijača vse, vse drugo pa nič. Napačno in neumno je to, da si ljudje življenja in veselja brez pijače misliti ne morejo. Pijača, to

je mnogim vrhunec vsega veselja in vse sreče — na Francoskem, pa tudi pri nas. In vendar se samo z jedjo brez pijače dá prav lahko in prav dobro izhajati; s samo pijačo brez jedi pa nikdar. Ali bi ne bilo bolj modro, da bi južni Francozje poleg vina pridelovali tudi žito, krompir in drug potrebni živež? Ker pa delajo tako, potem ni čudno, če pride do krize, kakor je prišlo pred dvema letoma ravno v teh krajih, po katerih smo se mi vozili. »Kriz«, kaj pa je to, se bodo vpraševali mnogi naših bravcev. Ja, ko bi vam mogel z domačo besedo povedati ravno to, kar pomeni »kriza«. Kriza to je zmeda, velika zmeda, kjer se ne more ne naprej ne nazaj, zmešana štrana, pri kateri ne moreš nikjer konca niti najti. Ljudje so pridelali toliko vina, da ga niso mogli ne popiti ne prodati, in niso vedeli, kaj ž njim početi. Vina preveč, denarja pa nič. Zato so se jeli zbirati, zborovati, šuntati in puntati. Do stitisoč je bilo na nekaterih shodih zbranih vinorejcev. Zahtevali so od države, da jim mora priti na pomoč, pa tudi država jim ni mogla pomagati. Država je rekla, da bo podpirala tiste, ki bi hoteli mesto vina začeti pridelovati druge pridelke, kar je edino pametno.

Malo take vinske krize bi kmalu nastalo letos tudi pri nas, posebno na Primorskem. Ljudje ne morejo vina v denar spraviti, drugega pa ne pridelajo. Kaj hočejo početi? — Da pa vina ne morejo prodati, tega gotovo niso krivi abstinentje, ampak krivo je, ker pri nas kupujejo in pijejo preveč tujega in tudi narejenega vina, in ker pijejo mesto naravnega vina toliko nepotrebnega piva in žganja. In kdo bi si mislil, sliši se, da celo v tistih krajih samih, vsaj nekaterih, kjer so tako založeni z vinom, da ga prodati ne morejo, povrh še sami pijejo pivo in žganje, da tako še bolj sami sebi onemogočujejo prodajo svojega pridelka. Torej ne naš skromni boj zoper pijančevanje, ampak le preobilo pijančevanje vseh raznih vrst alkohola dela težave našim vinogradnikom. Ko bi šlo po volji abstinentov, bi ljudje, ki hočejo piti, pili samo domače vino, nič tujega, še manj pa narejenega; pa tudi nič žganja in nič piva, katerega ni Bog dal, ampak so ga le ljudje naredili iz tvarin, ki bi se dale bolje porabiti ljudem za živež. Razun tega, da pivo in žganje nista naravna pijača, je še to, da se večina te brozge pripelje k nam iz tujih krajev, naši težko prisluženi krajcarji pa gredo ven iz dežele na

tuje, mastit in bogatit tuje, nam po veri in narodnosti sovražne ljudi, — medtem ko naši domači vinogradniki z bridkim srcem zastonj pričakujejo, da bi se kak kupec približal njih hramu. Obžalovanja vredna zmeta je torej, da se ljudje le našega nedolžnega gibanja zoper pijančevanje tako boje in otrešajo, tega pa, kar jim prizadeva resnično škodo, pa nič.

Malo dolgo je to premišljevanje o pijančevanju, a tudi vožnja med francoskimi vinogradi je bila dolga, in to dolgo vožnjo smo lahko porabili za ta razgovor o naših pivskih razmerah.

Medtem pa se je jelo na jugozahodu prikazovati že mogočno pirenejsko gorovje. Pireneje so dolgo in visoko pogorje, ki loči Francosko od Španske. In tokraj Pirenej, na njega vznožju, je tisti srečni kotichek zemlje, ki si ga je Devica brezmadežna izvolila za svoja prikazovanja in ga s tem poslavila pred vsem svetom ter ga posvetila za vse čase. Ni čuda, da so se naše oči željno ozirale proti sinjim goram, ki so se nam prikazovale v daljavi in nam napovedovale, da se bližamo svojemu cilju, bližamo svetemu mestu našega srčnega koprnenja.

Vlak nas pripelje v Tuluz (Toulouse). To je drugo mesto po velikosti, kar smo jih videli na Francoskem. Šteje poldrugstotisoč prebivavcev. Seveda smo videli mesto samo iz vlaka; noter v mesto samo nismo utegnili iti. Na kolodvoru smo dobili v vagone malico. Ker je imela biti ta dan večerja šele pozno zvečer v Lurdu, zato je naš podjetnik, ne da bi bil po pogodbi dolžan, prostovoljno to navrgel, da bi mogli lažje in bolj zadovoljni vztrajati na dolgi vožnji. Malica je bila obilna, skoro preobilna: jajca, sir, vino in kruha tolik kos, da ga ni bilo mogoče pod streho spraviti. Romarji so ga delili revnim domačinom, ki so stali v bližini.

V Tuluzu se obrne železnica naravnost proti jugu in nastopi druga železniška proga. Tukaj je vlak v nasprotju s prejšnjo vožnjo vozil prav počasi, večkrat obstajal in po dolgo časa stal na kolodvorih. Podjetnik je rekel, da je to najslabša železnica, kar jih pozna na Francoskem. Zato smo tako pozno zvečer prišli v Lurd.

Tudi pokrajina je spremenila svoje lice. Čim dalje proti jugu smo vozili, tem bolj so bili kraji podobni našim. Zadej visoko gorovje, spred nižje gričevje, okolu nas ravnina, pa ne enolična, semtertje griči in brda poživljajo pogled. Tudi obdelovan je svet precej enako našemu. Tu in tam se vidi živina na paši, par vpreženih voličev in druge take domače prikazni.

Na tej črti nas je najbolj zanimalo mesto Tarb (Tarbes). Tu je namreč sedež škofije, v katero spada tudi mesto in fara lurška. Tarb šteje kakih 25.000 prebivavcev. Tiste dni — pred petdesetimi leti — je na škofijski stolici sedel škof *Sevér-Bertrand Lavrencij*, mož gotovo od previdnosti božje izbran, ki je imel prvo besedo pri Bernardkinih prikaznih. Pisatelj *Lasér* ga primerja sv. apostolu Tomažu. Bil je počasne vere in zlepa se ni hotel nič ganiti, nič priznati v prilog nadnaravnim prikazovanjem; — tako da je ljudstvo že godrnjalo nad njegovo počasnostjo in nevernostjo. Pa ravno tako ravnanje je bilo modro in potrebno, da se ni mogla cerkvi očitati lahkovernost in praznoverje. Čim dalj se je škof obotavljal, kaj storiti in priznati, tembolj so bila prikazovanja in čudežni dogodki spričani in potrjeni. — Sedanji škof tarbski prebiva stalno v Lurdu, o čemer bomo še pozneje govorili; škofija pa se še vedno imenuje tarbska, kakor pri nas lavantinska s sedežem v Mariboru.

Predeu smo se približali Lurdu, smo imeli še en posvet o našem prihodu in prvem nastopu v Lurdu. Jaz sem namreč močno želel, da bi koj, ko dojdemo v Lurd, šli v procesiji naravnost pred duplino in se tam lurški *Gospé* poklonili. To bi bil seveda najlepši začetek, a skoro nemogoč. Podjetnik je to vedel, in zato odsvetoval. Na moje veliko prigovarjanje se je nazadnje vdal in obljubil, da bo skušal izpeljati. A ko smo se bližali Lurdu, je začel zopet prositi, da naj od te namere odstopimo, da bo sicer velik nered, da ljudje ne bodo mogli najti svojih stanovanj itd. Vse to je bilo popolnoma res, kakor smo se pozneje prepričali, kajti Lurd ni tako majhno mesto, kakor smo si prej mislili. Tedaj je stopil skupaj v vagonu I. razreda »generalni štab« s presvetlim knezoškofo na čelu, da se še enkrat temeljito posvetuje o tem načrtu. Po dobrem premisleku smo se tedaj odločili, to sicer lepo pa silno težko izpeljivo namero opustiti. Potniki morajo najprej poiskati svoja stanovanja, odložiti svojo robo in sami sebe po dolgi vožnji malo v red dejati, potem šele je mogoče misliti na kako skupno pobožnost.

Mrak je nastopal, črna noč je jela razgrinjati svoja krila na zemljo, ko smo se bližali svetemu mestu Lurd. Bilo je v četrtek, 14. maja, ob devetih zvečer. Sveto hrepenenje, biti že skoro na zaželenem cilju, je raslo; srca so močnejše bila v koprnečem pričakovanju. Ne vem, kaj so delali drugi romarji, nisem pazil nanje, — jaz sem stal pri oknu, oči uprte v smeri proti lurškemu me-

stu. Misli in srce so bile že tam, morda tudi oči kaj ugledajo, preden da stopimo na lurška tla. Naenkrat se posveti, v daljavi se prikaže po slikah dobro znana lurška cerkev, v lučicah od vrha do tal. Oj, lepa in ljuba prikazen! Vršiti se mora ravno večerna procesija z lučicami. O

blaženi Lurd, da te vendar vidim!... Še malo se popeljemo, in vlak — obstane. V Lurdu smo! — Pozdravljeno blaženo mesto, na čegar posvečenih tleh stojimo!...

(Nadaljevanje v prihodnjem letniku.)

Opica in ogledalo.

Nek bogat gospod je imel v hiši opico. To ni nič čudnega. Saj imajo ravno v naših dneh mnogi prosvitljenci posebno spoštovanje do opice, s katero na vsak način hočejo biti v bližnji »žlahti«. V življenju se pa ti ljudje zares kaj malo ločijo od brezumne opice; saj hočejo biti pač le zato v sorodstvu z živalmi, da bi lažje živeli živalsko, nebrzdano . . .

Naš gospod je skrbno stregel opici, jo je oblačil v svilo in žamet; tako se je opica zares lahko »postavljala«. Nekega dne se je sprehajala opica po krasnih gospodovih dvoranih. Kar ugleda na steni veliko ogledalo. Tu — v ogledalu — uzre svojo pravo »fotografijo«. Toda ta podoba v ogledalu ne dopade opici; razljuti se, seveda je bila zaradi opičje jeze podoba v ogledalu še grša; opica

začne divjati; srdita skoči proti ogledalu ter ga razbije na tisoč koscev.

Kaj ne, prav za smeh! Gospodova ljubezen do opice se je seveda ohladila . . . Toda to nam ni mari; nekaj se pa le lahko naučimo od »nore« opice.

Odkod pač — vas bi vprašal — prihaja čudna prikazen, da ljudje, ki so udani grehom, posebno pa grdi nečistosti, tako sovražijo vero in sv. cerkev? Povedal vam bom. Sv. cerkev in naša vera se mi zdi kakor ogledalo, ki tem nesrečnežem prav jasno kaže, kako grda in ostudna je njihova duša. To jim je pa zoprno, zato bi radi razbili to ogledalo, kakor je to storila opica, zato sovražijo cerkev, duhovnike ter skušajo cerkev ugonobiti, kar se jim seveda ne bo nikdar posrečilo.

Teotim.

Kako sem potoval v sv. deželo.

(Dalje.)

Pred 9. uro bili smo v mestu in ko smo odšli bakšiš vozniku, gremo v stolnico jeruzalemskega patriarha, kjer je bila za 9. uro napovedana slovesna maša vpričo patriarha. Slavna je nekdanja jeruzalemska stolica, znan je patriarh sv. Ciril, sv. Makarij, a današnja stolnica, cerkev, je neznatna, brez vsake umetnine. Gledal sem vhod patriarhov, gledal spremljajoče bogoslovce, ki so večinoma domačini. Ljudi se je nabralo precej. Peli so Bavarci, duhovni, učitelji in uradniki; ženske ne smejo v cerkvi peti po orientalski šegi.

Opoldne pri obedu so prisedli romarji rdeči kot rak, vročine so pihali in si z ruto delali veter. V soboto dopoldne so se odpeljali proti Jerihi in naprej do mrtvega morja. Bilo je v tej ekspediciji okoli 30 voz romarjev. Pravili so, da so

strašno trpeli, da je taka vročina, da niso mogli dihati. Naravno: Jeruzalem je okoli 700 metrov nad morjem, mrtvo morje je v kotlu obdano od hribov, 390 metrov pod morjem; pri razločku več nego 1000 metrov je torej tudi vročina neprimerno velika. Če bi se moglo naravnost do cilja, bi bila razdalja okoli 25 kilometrov, kot iz Ljubljane v Kamnik, a ker gre pot po vednih ovinkih z veliko strmino navzdol, je cela pot dolga 48 kilometrov. Arabski vozniki so vozili silno hitro, drug je hotel drugega prehiteti, po dva sta hotela skupaj vštiric voziti, da se moreta smejeti, dva voza sta se prevrnila, malo opraskali so se potniki, mnogo strahu užili, drugega hudega ni bilo. Prah jih je tako zadela, da se niso mogli zlepa doma očediti. Ustavila se je karavana v Jerihi, z drugim si niso mogli tola-

žiti žeje v dušečem zraku, nego s črno kavo, kar je sevé pomagalo za par minut, potem je prišla nova žeja. Zrak je vroč, poželeti so si saj malo hladnega vetra; na spanje nihče niti mislil ni; kdo bo spal v peči, če brenčé krvoločni moskiti okolu njega. Samo eden duhovnov je maševal ob 1. ponoči kar na dvorišču revne gostilne, ki pa ima ponosno ime hotela. Ob 2. so se odpejlali nazaj v Jeruzalem in so se oddahnili, ko so z zdravimi udi stopili iz voz okolu pol 9. Jordan ni lepa voda; nekateri so se kopali v mrtvem morju, raztopljene soli kožo precej iritirajo. Opoldne drugega ni bilo slišati nego: vroče, vroče; žejen, žejen! Za enkrat je še, da lahko rečem, videl sem Jeriho, Jordan, mrtvo morje; drugi pot bi ne šel tje.

Zjutraj v ponedeljek odrinemo okolu tri četrt na 5. uro s frančiškanom vodnikom navzdol čez potok Cedron v Getzemano. Hladno je bilo, pred mestnimi vratmi na tleh pa so ležali v svoje velike burnuse zaviti arabcí, felahi, zraven njih so stali obloženi osli, cele čede ovac in koštrunov, kamele so ležeč na tleh in prežvekujoč čakale, kdaj gospodar vstane. Ni čuda, da so v obraz arabcí kar rumeni, če po cele noči zunaj preležé na zemlji. Pa moj duh je bil drugod, nego pri teh beduinih. Preko Cedrona gremo in pridemo mimo svetišča z Marijinim grobom v duplino, kjer je Jezus veliki četrtek potil krvavi pot, potem ko so apostoli ostali oddaljeni od njega. V tej duplini, ki ima zdaj tri oltarje, je božji Sin omagoval pod pezo naših grehov in pod pezo trpljenja, ki ga je v duhu gledal, tukaj je padala kri na kamen; ali ni srečen duhoven, ki sme na tem svetem kraju maševati? Polagoma so prišli še drugi duhovni in romarji naše skupine; mnogo jih je bilo obhajanih v tej navidezno tako priprosti skalnati votlini. Par korakov pod to duplino je, kot sem zgoraj dejal, grob Marijin. Križarji so kdaj tu sezidali veliko cerkev, od nje so samo ostanki. K Marijinemu grobu se gre 20 do 30 stopnic navzdol, na desno v kapelici je za oltarjem ozek majhen prostor s ploščo, na katerem je ležala brezmadežna mrtva Devica nekaj časa, dokler ni Bog vzel v nebesa njenega telesa.

Svetišče Marijinega groba je v rokah ruskih duhovnov, tako da mi katoličani ne smemo vršiti notri bogočastja. Ker sem imel čas, sem dolgo gledal in poslušal rusko pravoslavno službo božjo, opazoval sem ruske romarje, moške in ženske. Ruska liturgija je precej daljša nego naša, pojô duhovniki mnogo, ljudje se neprenehoma klanjajo, križajo, se sklonijo na tla, se do-

tikajo tla s čelom in vsi v koru pojo in ponavljajo venomer po trikrat skupaj: Gospodin, pomiluj! Ugajalo mi je in imponiralo to lepo koralno odpevanje; ena ruska romarica s čistim, lepim, milim sopranom, je imela, dejal bi, glavno besedo. Odkrito rečem: gledajoč te pobožne pravoslavne romarje, dejal sem: blagor vam, če ste brez lastne krivde v razkolu, ostra sodba njim, ki so ga povzročili in ki ga vzdržujejo iz osebnih, sebičnih ozirov. Ko so vsi naši romarji opravili svojo pobožnost v jami, kjer je Jezus potil krvavi pot in ko smo se vsi priporočili za srečno zadnjo uro, gremo na vrt Getzemani.

In že vidimo prvič gobovce; izsušeni, izmozgani reveži so, senca človeka in ne več človek, kar na tleh čepe v umazanih cunjah, v prahu, v največji nesnagi, manjkajo jim prsti, odpadle so jim vse kosti do lehti; namesto roke jim štrli ven le kost, obložena z kožo. Po nogah imajo rane, v njih je vse črno muh, katerih ne preganjajo; in te muhe, polne gnoja od gobovcev, hité na nas, komaj se jih ubranimo, ker menijo, da imajo tako lastninsko pravico do nas kot do domačinov. S krmežljivimi, topimi, na pol mrtvimi očmi govoré ti reveži s pojemajočim, ubitim glasom svoj: bakšiš. Usmiljenke jih pridejo vsak teden parkrat obiskat in jim rane izmivati ter obvezati v kolonijo ali hišo, ki sem jo gori omenil; žensko, ki kaj takega stori, moram občudovati; Bog mora to junaško ljubezen poplačati. Gobovec je res živ mrlič, duševno ubit čaka le kdaj zadnjikrat zdihne. In po celi poti na Oljsko goro je vse polno teh revežev, ki so že tako propadli, da jim nič ne dé, če vsa moč juljskega solnca nanje pada.

Vrt Getzemani je lepo skrbno obdelan košček sveta, kot oaza je v splošni zanemarjenosti. Rasto tam stara oljčna drevesa, če sama niso iz prvih stoletij, so pa gotovo korenine še od tedaj; ker od njih se ne plača nič davka. Turki zahtevajo davek od oljk, le oljke iz starih krščanskih časov so proste. Malo podobico z gori nalepljenim oljčnim lističom pokloni frančiškan vsakemu romarju v spomin. Zunaj vrta so raztegnili platno, pod njim par lesenih klopi, za vogalom sta dva kotla, eden večji za kavo, eden manjši za mleko, in tako smo si ob vrtu Getzemani s turško kavo privezali dušo; prav dobro je bilo; frančiškanom smo bili hvaležni za pozornost. In zdaj gre pot vedno navzgor, včasih bolj včasih manj strmo, na vrh Oljske gore. Ta je precej raztegnjena; mislim če bi bila zaraščena, kar pa ni, bila bi skoraj podobna Rožniku v Ljubljani.

Tam kjer je šel Jezus v nebesa, je zdaj turška mošeja; blizu zraven je ruska cerkev; okolu te je ravan zasajena z oljkami, iz te ravnice se vidi prav dobro mrtvo morje, čudno svetlika iz kotline; videl sem ga od daleč; če bom kdaj še videl sveto deželo v hladnejši spomladi, ne v juliju, mogoče da me popelje tje preko Jerihe arabski voznik. Naprej gremo do cerkve Očenaša. Karmeličanke so se naselile na Oljski gori, tam kjer je Jezus učil učence očenaš; sezidale so samostan, cerkev in hodnik na štiri ogle, v tem hodniku so table vzdane z očenašom v različnih jezikih sveta. Slovenskega očenaša, gotovo vem, da ni vmes; češki menda je. Okolica je čisto samotna, redovnice živé tu ločene od sveta, nobeden jih ne moti; za kaj takega mora Bog dati poseben poklic. In še naprej gremo, da pridemo do male cerkvice: Dominus flevit (Gospod je jokal). Lega je lepa. Celo mesto imaš pred seboj. Vidi se od tu, da je Jeruzalem na gričih sezidan; naravnost pred seboj imaš na nekdanjem tempeljevem prostoru lepo Omarjevo mošejo, okolu nje so sami sivkasti, zamazano beli kubusi, turške hiše. Na desno in na levo se vzdiguje kak stolp, in ob obeh straneh se izgublja mesto v hiše, ki so zidane kot naše in imajo strehe z rdečo opeko kot pri nas. Tukaj je Kristus sedel enkrat z apostoli, solnce je zlatilo zlate okraske templjeve; apostoli so strmeli ob tej lepoti in Kristus se zjoka nad trdovratnim mestom in prerokuje njegov žalosten konec.

Popoldne smo si ogledali ostanke starega Jeruzalema, ki so važni in znani iz sv. pisma. Voditelj nas pelje do nekdanjega Davidovega stolpa, ki je sedaj turška vojašnica, pelje nas po ozkih ulicah, skozi zaprta vrata, ki jih je treba sproti odklepati, do hiše velikega duhovna Ana in Kajfeža; tu je zdaj mala kapelica; v tej kapelici je bil kraj, kjer je hlapec velikega duhovna Zveličarja udaril za uho, rekoč: ali tako odgovarjaš velikemu duhovnu?, blizu tam je prostor, kjer je Peter zatajil svojega Gospoda. Dvorišče te kapelice je čezinčez založeno z bogato vinsko trto, ki daje blagodejno senco. Grozde imajo vse zavite v papir, zato da jih ptiči ne pozobljejo. Voditelj nas pelje skozi lepo dvorišče armenske škofove stolice v armensko cerkev sv. Jakoba. Cerkev je urejena drugače, kot so naše cerkve, ker je armenska liturgija precej različna, podobno visi na stenah vse polno, ki kažejo razne prizore iz življenja svetnikov, ki jih armenci časte. In naprej gremo na griček, kjer je stala nekdanj hiša, v kateri je bila zadnja večerja, pri

kateri je Jezus postavil najsvetejši Zakrament. Križarji so tam postavili lepo cerkev; od vse lepote danes drugega ni, nego precej velika dvorana, ki je pa spremenjena v mošejo. Turek nam jo je odprl, spremil nas je notri, mošeja je prazen prostor, a na tem svetem kraju, kjer je Jezus postavil zakrament božje ljubezni, nismo smeli ne prekrižati se, ne glasno moliti. Spodaj časté Turki grob kralja Davida; v ta prostor kristijani ne smejo; voditelj nam je dejal, da nam zato ni treba žalostnim biti; sarkofag je pokrit z plahami in kožami; grob Davidov pa prav gotovo ni. Šli smo še na tem gričku v novo cerkev, ki še ni dozidana in se zove Dormitio Mariae Virginis; spodaj je lepa, masivno zidana kripta, kjer se sedaj mašuje, zgoraj bo cerkev centralno zidana. Drži se cerkve samostan benediktincev beuroncev, ki se strogo drže redovnih pravil. Ko je nemški cesar pred več leti obiskal sv. deželo, je poklonil ta košček sveta nemškim katoličanom, da sezidajo gori cerkev in samostan. Ali je to storil iz politike, ne vem, vem le, da je pravično, da dá cesar tudi katoličanom kaj, katerih je veliko milijonov v nemški državi.

Popoldne okolu štirih gremo v cerkev božjega groba; dobili smo vsak malo svečico, tiskan križev pot, in gremo pojoč od postaje do postaje s frančiškani. To je nekaj zares lepega, ginljivega. V nizkem, temnem samostanu živé zraven cerkve frančiškani; Grki in Rusi jim ne privoščijo ne zraka, ne solnca; in ti junaški varuhi božjega groba vztrajajo; moč in silo, da ostanejo stanovitni dobé v vsakdanjem križevem potu, ki ga opravljajo. Loči se ta križev pot precej od našega navadnega, nanaša se na skrivnosti, ki so se vršile v cerkvi božjega groba. Konča se ne žalostno, kako položé Gospoda v grob, nego z veselo Alelujo, ko Kristus vstane iz groba. Pri zadnji 14. postaji molili smo litanije. Pri svojih oltarjih in svetiščih so stali ves čas grški menihi in skrbno pazili, da se nismo dotaknili kake njihove reči.

Kar nas je bilo Avstrijcev šli smo pogledat avstrijski hospic. Od zunaj stavba ni nič posebnega; bolj zamazana, kot čedna deska nad vrati pové, da je tu hospic, napis je le nemški. Od znotraj je stavba lepa, praktično urejena, na hodnikih je zapisano, katere velike glave da so zavod že posetile; v dvorani je elegantna ura, dar našega cesarja; šli smo ven na teraso, odkoder se je videl lep kos Jeruzalema; ravnatelj dr. Ehrlich nas je prijazno sprejel in nam postregel.

Pospravimo svoje reči, in zadnjikrat gremo v obednico očetov asumpcionistov; eden izmed

Nemcev govori kratko zahvalo, predstojnik samostanski odgovarja v lepi francoščini.

Ob 2. zjutraj grem v kapelo, kjer kmalu pridem na vrsto da mašujem. Ob 4. dobimo nekaj kave; skupno poromamo za trenutek še k božjemu grobu, potem v procesiji na kolodvor. In posedemo po vagonih; prišli so nas še enkrat pozdravit in poslovit se frančiškani, boromejke, dr. Ehrlich in podvodja avstrijskega hospica. Pogovarjamo se ž njimi, ker smo morali zasesti tri vlake in se železničarjem nikamor ni mudilo. Frančiškani in boromejke so utrieni, po cela desetletja so uže v sveti deželi, domovino poznajo le v sanjah, in vendar je zalesketala temu in onemu solza v očesu; tako hitro ne bodo videli rojakov v tako veliki množini. Težko; znabiti da se poslovimo za vselej; videli se bomo kdaj v drugem Jeruzalemu. In prvi vlak se pomakne, še parkrat zamahnemo z roko, z robcem; z Bogom, ljubi varuhi božjega groba, mi gremo domov, zopet se začne vsakdanje, prozaično življenje, srcé bo razdeljeno mej Bogom in zemljo; vi varuhi, vi frančiškani in drugi redovniki v Jeruzalemu, ste srečnejši, oddali ste srcé čisto Bogu; za zemljo vam ni mar. Mi zginemo za ovinkom, in zgine drugi in zgine tretji vlak. Tri ure se vozimo, še precej hitro so minule, saj smo na potu nazaj v domovino. Zdaj po obisku svete dežele razumem, zakaj se nabira za varuhe božjega groba, zdaj znam ceniti delovanje frančiškanov v sv. deželi skozi dolga stoletja.

Srečno pridrdramo v zaprašeno Jafo; tik ob morju smo, a zrak ni prav nič hladnejši, še bolj pritiska vročina; zunaj na morju čaka nas že ladija »Tirol«, okolu in okolu je nadela male zastavice nam v pozdrav. Dà, če bi bil uže na »Tiroliji«! Ali do nje je dolga vožnja po morju. S strahom smo gledali na skale, ob katere je butalo morje, da se je vse penilo in šumelo; zjutraj ni hudo prepeljati se v čolnu; zdaj ob 10. brije veter z zemlje na morje in dela valove. Še parnik naš se močno ziblje. V božjo voljo se je treba udati, jeklene roke arabcev nas spravijo v čolne, in zdaj je en konec čolna visoko, drug konec čisto spodaj in zopet narobe; večkrat sem si rekel, ni mogoče drugače, nego da zajamemo vodo; in vendar je šlo, bakšiš je pomagal, pred

»Tirolijo« smo. Po lesenih stopnicah priti na parnik, to je bilo še težje. Vse se je zibalo, čoln, stopnice, parnik, ta in oni bi telebnil v morje, če bi Arabci ne bili tako urni; pa prav veliko jih je zajelo v svoje čevlje slane morske vode, predno so prišli na parnik. Arabci so hoteli še zadnji profit od nas, razložili so na prodaj na ladiji vse polno grozdja, rožnih vencev, drugih lesenih izdelkov. Poldne je bilo že proč, ko smo vsi bili na ladiji in se je »Tirolija« začela pomikati.

In prične se petdnevna vožnja po morju. Slovesna služba božja je bila vsak dan okolu 9., govoril je vse dni kratke nagovore P. Atanz, frančiškan. Zadnji večer bil je nekoliko oficielen, pili smo šampanjca; ž njim so izpuhteli tudi govtori; mladi mornarji so zažgali par raket, sprožili so parkrat male kanone. In drugo jutro se bližamo Trstu. Zanimivo je bilo gledati, kako so manevrirali, da smo varno obstali ob pomolu sv. Terezije prav tik novega kolodvora, odkoder smo se bili odpeljali. In še ni bilo vseh formalnosti konec, moral je priti menda mestni fizik, mimo njega in mimo praznično oblečenih Lojdcovih oficirjev smo defilirali drug za drugim iz ladije na suho, češ, zdravnik nam bere na obrazu, če smo prinesli seboj kakšno nalezljivo, kužno bolezen. Pasirali smo vsi srečno. Od pol 9. do 12. so imeli Bavarci prosto; opoldne naj jih dva vlaka odvedeta nazaj preko Bohinja in preko Tirol v domovino. Razšli so se po mestu iskat piva, kajti žalost se jih je lotila na ladji uže dobra dva dni: vsa velika zaloga piva, ki jo je parnik seboj imel, je pošla. In poslovili smo se od dobrih Bavarcev, ki so skoz in skoz pošteni, verni, oličkani katoličani; na tem svetu težko da se še kdaj snidemo. Ostal sem čez dva dni v vročem Trstu, zvečer pa pohitel z železnico domov.

Govorila sva na ladiji mnogo z zagrebškim frančiškanom, kako bi bilo, če bi Hrvatje in Slovenci napravili skupno tako pot v sv. deželo. Pater je dejal: to bi šlo, oba naroda skupno. V Trstu sem ga srečal, pomlajenega, brado si je dal odvzeti, ki je krasila njega in druge duhovne v orientu. Poslovila sva se, radoveden sem, če še kaj misli na to slovensko-hrvaško romanje v sveto deželo.

Cerkveni razgled.

Po svetu.

Zlata maša sv. očeta. Z vsem sijajem se je izvršila dne 16. novembra zlata maša sv. očeta Pija X. Navzoča so bila vsa posebna odposlanstva vladarjev, diplomatov, papeževi sorodniki in brezštevilno italijanskih in inozemskih romarjev. Papeža so pozdravili po starodavni navadi trobentači, ko so ga prinesli v cerkev sv. Petra. Verniki so navdušeno pozdravljali sv. očeta. Slavnoznana sikstinska godba je oskrbela spremljevanje med sv. opravilom. Po končani sv. maši je podelil sv. oče apostolski blagoslov. Navzočih je bilo 28 kardinalov, 280 škofov in nadškofov ter nad 50.000 vernikov. Zvečer je bila krasna razsvetljava. Posebno lično je bil razsvetljen trg sv. Petra.

Od sv. očeta Pija sprejeti v avdijenci so bili: Lvovski nadškof Bilczewski, Pelezar, škof v Przemyslu, nadškof goriški dr. Frančišek Sedej, krakovski pomožni škof Nowah. Iz Poljske je došlo v Rim večje število duhovnikov in svetnih romarjev, na čelu jim grof Badeni. — Sploh je bilo v Rimu početkom novembra do zlate maše sv. očeta nešteto dostojanstvenikov in odposlanstev, da so izražali častitke povodom 50letnega jubileja. Bavarski odposlanci so prinesli dar princa-regenta in bavarske hiše: dragocene slikarije na steklo, namenjene za sikstinsko kapelo.

Belgijski romarji pred sv. očetom. Dne 11. septembra so papež Pij X. sprejeli okoli 1200 članov »zveze katoliške mladeži«, ki je svoja voščila papežu izrazila k njegovemu jubileju. Zvezi je zavetnik kardinal Mercier. Kakor se je izrazil predsednik Theran iz Mons-a, obstoji ta zveza, obsegajoča vso Belgijo, že 15 let in šteje v 15 oddelkih 21.000 članov.

Papež so se najprvo romarjem zahvalili za prihod in rekli z ozirom na namen društva doslovno:

»Sprejmite moja najboljša voščila, ker ste zvesto udani službi Gospodovi v brambo vere, ki sloni na katoliški nauk, na oni sveti neizpodbiten nauk, ki pospešuje ne le duševni, ampak tudi gmotni blagor naše domovine. Bodite močni v boju zoper staro kačo, ohranite zvestobo na-

pram veri; oborožite se s čednostjo zoper hudobijo; ustavljajte se strastem in zmagujte jih, zvesto se držite cerkve, ki žaluje radi mnogih nezvestih otrok. V svojem pravičnem stremljenju ste kazali veliko gorečnost in dajali lepe zgledе; tako tudi storite zanaprej. Odlikujte se s pokorščino do svojih vodij, do starosti, ki je odlična po svoji bistrumnosti, mladini pa je lastna moč. Pod skušenim vodstvom Vaših prednikov boste edinost in jakost ohranili; v složnosti boste dosegli moč in mir, v edinosti najdete Boga, in ako je Bog z vami, potem je vaša zmaga gotova.«

Dalje je papež romarjem priporočal, naj bodo v svoji moči dobrohotni, brezstrastni in spravljivi do nasprotnikov, da se bodo ti, razsvetljeni od tolike čednosti in kreposti, pridružili vernikom in tako k zmagi pripomogli.

Rim. Španski poslanik je izročil sv. očetu darila, ki jih je poslala kraljeva rodovina o priliki zlate maše. Krasno cerkveno perilo in dragoceni paramenti so umetnine prve vrste, ki so jih izdelale najbolj sloveče španske tvrdke. Med osebami, ki so poslale darove se naštevajo: Kralj, kraljica-vdova in prve gospe kraljevega dvora.

V Rimu je bilo zadnji mesec posebno veliko Nemcev in Ircev, ki so v spremstvu svojih škofov bili sprejeti od sv. očeta, ki so mu izražali voščila o priliki zlate maše. Nemce je predstavil kolinski nadškof kardinal Fischer. Dne 13. t. m. je bilo pri sv. očetu zastopstvo nadbratovščine sv. Mihaela.

Diplomati pri slovesnosti zlate maše. K jubileju sv. očeta Pija X, so poslale posebne zastopnike sledeče države: Avstro-Ogrska, Nemčija, Belgija, Bavarska, Holandija in Španija. Druge države so pooblastile svoje stalne, v Rimu bivajoče poslanike, da se bodo udeležili slovesnosti. Dne 16. novembra so bili vsi naštetih diplomati pri slovesni maši zlatomašnika sv. očeta v cerkvi sv. Petra. Zanje je bil odločen posebno časten prostor. Naslednji dan so bili pa povabljeni k slavnostnemu dineju (kosilu), ki ga je dal državni tajnik.

Dnevni red sv. očeta Pija X. Kako prežive sedanjí papež dan? Ker so misli vseh vernih katoličanov prav v tem času bile obrnjene na Rim, kjer se je izvršila nad vse veličastno slovesnost zlate maše, ki jo je opravil poglavar katoliškega sveta, bo marsikoga zanimalo, kakšno je dnevno delo in opravilo sv. očeta.

Pij X. so že od mladosti sem navajeni zgodaj vstajati; poleti ob štirih, pozimi pol ure pozneje. Napravijo se v 20 minutah ter nikdar ne potrebujejo pomoči svojega zasebnega služabnika. Lepa priprostost, brez vseh olupšav in brez vsega lepoticja znači še sedaj stanovanje sv. očeta in njegovo spalnico, kakor nekdanj, ko je bil Jožef Sarto še župnik, škof oziroma kardinal.

Spalnica sv. očeta ima dvoje oken. Enemu oknu nasproti je postavljena priprosta, železna na svetlih stebričih sloneča postelja brez vsakega okraska. Na levi in desni je mala omarica z električno svetilko. V sobi so štirje z usnjem preoblečeni stoliči, ena okrogla mizica in klečavnik. Podoba Matere božje z Jezuščekom in še ena reliefna podoba, pa kotliček z blagoslovljeno vodo: to je ves stenski okrasek papeževe spalnice.

Točno ob šestih zapuste sv. oče to sobico, ko so poprej opravili svoje duhovske molitve: brevir in premissljevanje. Sv. mašo opravijo v sosedni kapelici, ki jo loči od omenjene spalnice samo ena, za tajnika msgr. Bressana določena soba. Pri sv. maši streže g. Bressan, ali pa drugi tajnik z Beneškega, msgr. Pescini. Po zahvali se podajo sv. oče v obednico, kjer jim postreže sobni adjutant Albert Silli (po materi avstrijskega pokolenja) s črno kavo. Še od otroških let naprej so Pij X. navajeni, da zjutraj ne zavžijejo nič drugega, nego čašico črne kave in eno ali dve kupici hladne vode. Po zimi gredo takoj nato po vijugastih stopnicah v drugo nadstropje v svojo zasebno knjižnico, kjer že leže pripravljene listine, ki jih je treba rešiti. Po leti pa se sprehajajo papež od sedme do osme ali poldevete ure v spremstvu tajnika ali kakega drugega dvórnega prelata po vatikanskih vrtovih. Točno ob devetih se oglasi vsak dan državni tajnik Merry del Val, ali pa njegov namestnik, msgr. Canali, da poroča o važnih cerkvenih zadevah. Ob 10. uri se zaslišijo v uradnih zadevah načelniki ali tajniki posameznih kardinalskih kongregacij; tudi je ta čas določen za sprejem izredno imenitnih oseb in poslanikov.

Ako so pred poldnevom končani sprejemi velevažnih in odličnih dostojanstvenikov, tedaj

čaka že v prestolni dvorani, ali pa v drugih prostorih, ki so za to določeni, na stotine romarjev, društev in skupin, na avdijenco.

Ob eni je določen čas za kosilo; pripravljaga kuhinjski mojster, ki je imel svoj čas enako službo v semenišču v Benetkah. Sv. oče so ga sprejeli v to službo, da jim postreže po domače, kakor so bili navajeni na Benečanskem. Skupno s sv. očetom obedujeta tudi zgoraj omenjena tajnika. Obed je dokaj skromen: Juha z zelenjavo ali krompirjem, včasih riž z zelenim grahom, meso s prikuhami, sadje in semtertje košček sira.

Pri obedu so sv. oče zelo zgovorni. Mnogokrat pripovedujejo dogodke vesele in žalostne izza davnih dni, bogati in sveži spomin jim pri tem prav dobro pomaga. Če jim je dopoldne prišlo na uho kaj bridkega in žalostnega, se znajo tako premagovati, da soseščina niti ne opazi ne, kaj jim teži srce.

Ob dveh so sv. oče že zopet v svojem stanovanju ter se nekoliko odpočijejo, nato pa molijo v kapelici sv. rožni venec. Po četrti uri napravijo z enim izmed uslužbenih prelatov nekaj izprehod po ložah tretjega nadstropja ali pa si ogledajo galerijo slik in muzej. Ko se vrnejo v zasebno knjižnico, prelistajo dnevne časopise, ki so jim v celoti na razpolago; pregledajo pa tudi izrezke tujih časnikov, ki jim v prevodu pojasnijo pregled svetovno važnih, sv. cerkve se tičočih dogodkov in vprašanj.

Od pol šestih do osmih, časih tudi do devetih, sede sv. oče zopet pri svojem pisalniku ter neprestano delajo, ako ni zasebnih avdijenc. Ob devetih je večerja. Juha, dva mehko kuhana jajčka, to je skromna večerja Pija X. Po večerji je nekoliko razvedrila v tem, da se sv. oče nekoliko porazgovore o zanimivih dnevnikih dogodkih, ali pa pogledajo v kak časopis.

Ob desetih gredo sv. oče v svojo spalnico.

Papeževe sestre imajo določena dva dneva v tednu, da pridejo dopoldne v palačo ter se pogovarjajo pol ure z bratom, če kaj posebnega vmes ne pride. Kadar so tudi pri maši papeževi, tedaj tudi skupno zajtrkujejo.

K sklepu še par besedi o papeževem zasebnem tajništvu, ki ga vodijo tajniki z Benečanskega: msgr. Bressan, msgr. Pescini, msgr. Gasoni (iz mesta Mantua) in msgr. Bianchi. Tukaj se natanko zapisuje vse, kar pride na sv. očeta: darovi in druge take reči. Delo omenjenih gospodov tajnikov je ogromno. Če pomislimo, koliko prošnja, zahval, brzojavk pride dan na dan na sv. očeta, ki je treba vsem odgovoriti, če po-

mislimo, da Pij X. zelo pogostno dopisujejo s škofi, prelati in dostojanstveniki celega sveta, tedaj lahko presodimo vsaj površno, kako velik promet je v omenjenem tajništvu. Samo iz te pisarne je šlo lani med svet nad 5000 pisem.

Sv. oče so se prav lahko privadili na rimsko podnebjje. Točnost, red in priprostost v hrani, zmernost od mladih nog: vse to je pripomoglo, da so ohranili sv. oče kljub visoki starosti (73 let) moč, prožnost in živahnost, ki je niti dosti mlajši ljudje ne premorejo. Po izjavi dr. Marchiava, profesorja na rimskem vseučilišču, so sv. oče napredovali v čilosti, tudi žila bolj krepko bije. Bog ohrani in poživi poglavarja katoliške cerkve!

V Londonu je umrl kardinal Mathieu. Udeležil se je evharističnega shoda, a v Rim se ni mogel več vrniti. Bil je operiran, toda vsi zdravniški pomočki niso nič izdali. Pokojni cerkveni knez je bil med prvimi najveljavnejšimi člani svetega zbora.

Bosna in Hercegovina. Avstrijski cesar je za stalno priklopil Bosno in Hercegovino avstrijski državi. Pred 30 leti je Avstrija z dovoljenjem vevlasti ti dve deželi sprejela v svoje varstvo in oskrbo, ker je ondi turški polmesec žalostno gospodaril. Na Turškem je zavoljo tega zavrelo, osobito pa so se čutili prizadeti Srbi, ki so si tudi hoteli lastiti nekoliko pravic v Bosni. Upamo, da se bodo pomirili. Dolžnost naša pa bodi, da iskreno molimo v litanijah: Kuge, lakote in vojne: Reši nas, o Gospod! Obenem pa prosimo, naj bi Bog vse oblasti v novih deželah prešinil s krščanskim čutom, da bi ščitili katoliške zadeve, pa da bi nudili tudi nekrščanskim prebivavcem priložnost, priti do resnice. Vsega prebivavstva v Bosni in Hercegovini je točasno 1.570.000. Od teh je 22 odstotkov katoličanov, drugi so pravoslavni (43%), 35% je pa še mohamedancev. Katoličani imajo enega nadškofa, dva škofa, 152 župnij in 200 cerkva ter kapelic.

100 dni odpustka dobi vsakdo, ki po vnanje izkaže spoštovanje Najsvetejšemu gredoč mimo cerkve ali kapele, kjer je shranjeno sv. Rešnje Telo. Spoštovanje se lahko izkaže s tem, da se koleno pripogne, ali da se napravi poklon z glavo, ali pa da se odkrije klobuk. (Rescr. 3. jul. 1908.)

V Lurdu ozdravljen duhovnik. V pariških časopisih se bere: Duhovnik iz Pariza, preč. g. M. Fiammer, drugi vikar pri cerkvi Brezmadežnega spočetja, je pred kratkim čudežno ozdravil v Lurdu, kamor se je bil z romarji svoje škofije

podal. To dejstvo, ki je na romarje napravilo živahen vtisk, očitvidci takole popisujejo: »V petek zjutraj, nekaj ur pred odhodom romarjev, se je gospod Fiammer, ki je že 10 let imel hude rakove ulesa na nogah, podal v kopelj. Komaj so bile noge v vodi, čutil je neko gibanje in prehanje dobrodejne gorkote. Ko je iz vode izstopil, je noge prav lahko premikal, in začuden je bil, da je bilo na nogah na 5 ali 6 krajih videti le brazgotine. Msr. Amette, sedanji nadškof v Parizu, poslal ga je v opazovalnico, kjer ni bil pričujoč dr. Boiserie, pač pa je neki ptuj zdravnik pošteno rekel, da mora izjaviti, da so brazgotine, katere on preiskuje, videti že več tednov zacepljene in zaprte. Izza svojega ozdravljenja preč. g. Fiammer ne čuti nobene bolečine več, dasi se poprej nihče ni smel nog njegovih dotakniti.

4000 mož je peljal dunajski apostol P. Abel dne 8. novembra na božjo pot v Klosterneuburg. Po prisrčnem nagovoru v samostanski cerkvi in po cerkvenem opravilu so odpeli Dunajčani posvetivno pesem Srcu Jezusovemu. Odposlali so udanostno brzojavko papežu in cesarju.

London. Adela princezinja Parma, najstarejša hči vojvoda Parma, je bila na otoku Whigt v samostanu benediktink slovesno preoblečena; v novicijat je bila vstopila 19. marca letošnjega leta. V istem samostanu biva kot redovnica tudi njena stara mati, vdovela vojvodinja braganška, ter njena teta princezinja Agneza pl. Loewenstein.

Po domovini.

Knezoškof ljubljanski dr. Anton Bonaventura Jeglič so bili v tem mesecu dalj časa v Rimu. Na praznik vseh svetnikov je namreč novomašnik in sorodnik dr. Anton Prešeren opravil ondi prvo sv. mašo, ki so se je udeležili tudi premilostni knezoškof; nato so pa počakali v Rimu zlate maše sv. očeta ter med tem časom izvršili razne škofijske zadeve.

† **Kanonik Jožef Hočevar.** V petek, dne 13. novembra so pokopali v Novem mestu ondotnega kanonika in demantnomašnika č. g. Jožefa Hočevarja. Pokojni g. starosta kranjske duhovščine je bil imenovan za kanonika kolegijatnega kapitlja v Novem mestu l. 1881. Zadnja leta je bolehal in ni mogel maševati. Blagemu in občespoštovanemu gospodu večni mir!

Duhovniške vesti: Župnija Brezovica pri Ljubljani je podeljena č. g. Frančišku Hönigman, župniku v Kropi; za župnika v Železnike pride č. g. Val. Marčič s Slapa na Vipavskem. Premeščena sta čč. gg. kapelana Fr. Zajc iz Sta-

rega Loga v Polom za administratorja, Jan. Jaklitsch iz Črmošnjic v Stari Log. Umeščen je bil č. g. Andrej Pavlin, ekspozit na Gori, na župnijo Sv. Katarina. Za mašnika je bil posvečen dne 3. oktobra č. g. Fr. Škvarča iz Slavine. — V pokoj je stopil č. g. A. Pipan, župnik na Polici.

Poseben pastirski list so izdali prevzvišeni knez nadškof goriški povodom obhajanja 60-letnice presvitega cesarja 2. grudna ter dali duhovščini posebna navodila glede tega dne.

Poseben pastirski list so izdali tudi premlotni knezoškof lavantinski, Mihael, o priliki 60letnice vladanja našega cesarja. Pastirski list obsega 15 strani velike oblike.

Iz goriške škofije. Duhovske spremembe. G. Alojzij Novak, ki se je dosedaj na Dunaju višje izobraževal, je imenovan župnijski administrator v Ajdovščini. — Novomašnik Alojzij Makuc je postal prvi kaplan v Komnu. — V Fojanije umrl 15. oktobra č. g. Franc Pavletič, vikar, v najlepši moški dobi 52 let. Rojen je bil v Štandrežu, v mašnika posvečen 18. septembra 1880. Služboval je v Cerknem, Ločniku in od leta 1891. naprej v Fojani. Bil je mož blagega in tihega značaja, priden delavec v vinogradu Gospodovem zlasti vztrajen v spovednici. Pogreba se je udeležilo obilo ljudstva. R. I. P.!

Pri sv. Jožefu nad Celjem se bodo začele sv. duhovne vaje za dekleta v četrtek zvečer ob 5. uri, 21. prosinca leta 1909. In sklep sv. duhovnih vaj bo v ponedeljek zjutraj, 25. prosinca. Ravno te dni bo presveto Rešnje Telo izpostavljeno v večno molitev. Dekleta se obilno vabijo.

Redovnice v Trstu. V zavod za brezposelne dekleta so se naselile redovnice »Dobrega Pastirja«, ki imajo namen skrbeti za zapuščena in padla dekleta. — Prav tako so došle v Trst tudi redovnice »vernih duš« imenovane, ki se vzdržujejo z lastnim kapitalom. Tudi te imajo lep poklic: Brezplačno strežejo siromašnim bolnikom ter zbirajo zanemarijene deklice, da jih vzgojujejo.

* * *

Iz New-Yorka. Naša Marijina družba je priredila 11. oktobra svojo prvo popoldansko zabavo. Sicer smo se malo bale društvenice tako hitro javno nastopiti. Zvečine še nismo bile nikdar na odru. Vendar smo se ojunačile. Najprej je predsednica družbe, Marija Gostič, pozdravila navzoče rojake in predstavila novo društvo ro-

jakom, ki so je pozdravili z navdušenim ploskanjem. Društvenica Ivanka Dolar je v narodni noši deklamovala »Meta in Jaka«. Dramatični oddelek družbe je uprizoril dva šaljiva prizora s petjem, »Zborovanje društva »Metla« in »Krščena miška«. Vse vloge so bile dobro igrane. Posebno pohvalno moramo omeniti nastop »dične predsednice društva »Metla« (Katarina Pavlič), ki je s svojimi nazori vzbudila obilo smeha, in »Krščeno miško« (Katarina Sršen) in njeno »gospo« (Ivanko Pirc). Ivana Subelj in Katarina Pavlič ste zapeli krasni duet »Vijolica« s spremljevanjem glasovirja. Med točkami sta prepevala narodne pesmi društveni četvero-glasni ženski zbor in cerkveni mešani zbor. Po predstavi je duhovni voditelj bodril društvenice k vztrajnosti na začetni poti. Pri tem je pa pozivljaj slovenske novojorške mladeniče, naj se ne pusté osramotiti od deklet. Res jih je malo, a ti naj pokažejo, da so »fest«! — Za njim je naš odlični rojak A. Jakopič nastopil in v navdušenih besedah bodril rojake k edinosti, k zvestobi veri in domu. Veleč. g. Nageleisen, župnik nemške cerkve Sv. Miklavža, ki je celo predstavo z zanimanjem zasledoval, je slednjič stopil pred nas in nas navdušeno pozdravil. »Veseli me, da vam morem pomagati z našo cerkvijo in dvorano. Prosim vas,« je rekel, »čutite se tu popolnoma domače. Mi, nemški farani, vas tu zelo radi vidimo. Vsaj imamo vsi enega Očeta v nebesih in na zemlji eno mater, sveto Cerkev.« Navdušeno pritrdjevanje je sledilo tem besedam. — Udeležba je bila izvanredno velika. Poleg č. g. župnika prišle so k zabavi tudi č. sestre učiteljice dominikanke, veliko društvenc nemške dekliske družbe in veliko Nemcev faranov. Niso sicer razumeli ničesar, vendar so z zanimanjem sledili točkam. Vsi imajo nas zelo radi, ker jim dopade skromnost in pobožnost naših ljudi v cerkvi. In res žive tukajšnji rojaki primeroma jako zgledno. Zlasti naša dekleta so vzor poštenih deklet. Doma so zvečine iz Domžal in okolice in iz Belokrajine.

Pa še nekaj naj omenim. Te dni smo se vse silno razveselile. Dobile smo namreč lastnoročno pismo premlot. knezoškofa iz Ljubljane. Prevzvišeni knezoškof pišejo dobesedno:

V Ljubljani, 11. oktobra 1908.

Spoštovane Marijine hčerke!

Lista iz New-Yorka z dne 16. avgusta sem se izredno razveselil.

Torej Marijina družba v New-Yorku, in to 100 slovenskih deklet! Le vse Mariji zveste

ostanite! Ona Vas bo varovala v nevarnostih in v skušnjavah, da ne prelomite krstnih obljub, da si ohranite živo vero, da ostanete vredne hčerke Nje, ki je Kraljica devic. Pomagajte si med seboj; ako bi bila katera v nevarnosti, da zaide, da se izgubi: molite za njo, posvarite jo v sesterski ljubezni, peljite jo k svetim zakramentom in rešile jo bote. Nikar ne pozabite na vrednost neumrjochih duš, za katere je sam Zveličar zadnjo kapljico svoje srčne krvi prelil!

Vsem pošiljam pastirski blagoslov, proseč za vse stanovitnosti do konca.

Vsem udani

† Anton Bonaventura,
škof.

Srčen pozdrav P. Kazimiru.

Ko se je pismo pri shodu bralo, vstale so vse društvenice in ga iz spoštovanja stojé poslušale. Vse smo bile ginjene tolike ljubezni našega iskreno ljubljenega nadpastirja iz domovine. Predsednici se je naročilo, naj v imenu družbe piše prevz. knezoškofu in izreče pristrčno zahvalo za ljubeznivo pismo, ki se bo skrbno hranilo pri društvu. Obljubi naj jim, da se hočemo zvesto ravnati po teh naukih.

Sv. Križ pri Kostanjevici. Dne 27. septembra, — in ne 7., kakor je bilo pomotoma poročano v zadnji številki »Bogoljuba«, — so posvetili premilostni gospod knezoškof našo novo cerkev. Vsi smo težko pričakovali tega dne; saj smo se že zelo, zelo naveličali stare šole, ki nam je morala več kot eno leto služiti za cerkev. Kako mučno je bilo tačas za duhovne pastirje, ki so opravljali na tako tesnem prostoru službo božjo, kako težko pa še-le za vernike, ki so bili zmerom v taki gnječji, da bi kmalu drug drugega pomečkali! Sedaj je — hvala Bogu — ves trud pozabljen. Imamo veličastno, veliko novo cerkev.

Še-le dober mesec stoji naša krasna hiša božja, pa je bilo že veliko slovesnosti v njej. Največja slovesnost je bila pač takrat, ko so jo Prevzvišeni posvetili in obenem birmovali okoli 250 otrok. Že itak lična cerkev je bila takrat zelo okrašena in ozaljšana. Za to gre v prvi vrsti hvala skrbnim dekletom Marijine družbe, zlasti iz vasi Sv. Križ. Preskrbele so mnogo vencev in kupile za denar, ki so ga nabrale v »odseku Marijine družbe za povzdigo notranje oprave v novi cerkvi«, veliko res lepih rož in krasnih palm, ki so krasile altarje.

Drugo slovesnost smo imeli dne 11. oktobra. Dekleta Marijine družbe so priredile iz naše cerkve romanje na Slinovce k Materi božji dobrega sveta. Udeležila so se slovesne procesije z družbenimi zastavami dekleta iz Kostanjevice, Sv. Križa in iz Čateža. Na Slinovcih je bila slovesna služba božja in nato slovesen sprejem kostanjeviških deklet v Marijino družbo. Veličasten je bil pogled na dolg sprevod, ki se je pomikal skozi Kostanjevico v mestno farno cerkev, kjer se je slovesnost s petimi litanijami Matere božje lepo končala. Bila je splošna zadovoljnost!

Dne 18. oktobra smo pa obhajali kar dve slovesnosti. Zjutraj je bilo prvo sveto obhajilo. Prvič je v novi cerkvi med sv. mašo prejelo 49 mladih duš Jezusa Kristusa v zakramentu svetega Rešnjega Telesa. Popoldne istega dne je bil sprejem deklet v Marijino družbo. V sprevodu z zastavo na čelu so prišle nove družbenice v cerkev, kjer je bil govor; nato sprejem po obredniku in nazadnje litanije Matere božje. Na novo jih je bilo sprejetih 28. Gotovo si bodo vtisnile globoko v spomin dan, ko so si prve v novi cerkvi izvolile Marijo za svojo gospo, mater in priprošnjico in bodo zvesto izpolnovalle družbeno pravila. Bog daj!

Iz Babnega polja. Zadnjo nedeljo smo imeli shod Marijine družbe, pri katerem so nas prvič nagovorili naš novi voditelj. Do solz ginjene smo bile, tako so nas navduševali za službo Marijino. Potem smo imele skupno sv. obhajilo, pri katerem smo se spominjale v mesecu oktobru umrle sestre Angele Šega. Ker je umrla daleč od nas, se pogreba nismo mogle udeležiti, zato smo pa za njeno dušo poskrbele. Ena se nam je zopet omožila, nekaj novih pa pričakujemo v družbo. Bog nam daj vztrajnost in rast v dobrem pod novim vodstvom!

Iz Vel. Žabelj. Nenavadno lep dan je bil 4. okt., rožnivenška nedelja. Pritrkovanje zvonov in pokanje topičev privabilo je obilo ljudstva k nam. Požrtvovalne osebe so kupile cerkvi za stranski altar kip »Brezmadežne Marije Device«. Ta dan se je vršilo blagoslovljenje in prenos kipa v cerkev. Ob dveh popoldne vzdignje se procesija iz cerkve ob molitvi sv. rožnega venca in petju Marijinih pesmi; prišedši pred župnišče se procesija ustavi, kjer je bil kip shranjen. Nato se je vršilo blagoslovljenje kipa. Cerkvni pevci pod vodstvom gosp. učitelja Bratina zapoje par Marijinih pesmic. Štirideset belo oblečenih deklet je prineslo v spremstvu več drugih deklet kip, nakar povzdigne glas č. pater Otokar,

gvardijan iz Sv. Križa, in v navdušenem govoru proslavlja Marijo, da je marsikateremu privabilo solzo v oko. Po govoru se zopet procesija pomika z Marijo na krasno ozaljšanem odru proti cerkvi, kjer jo polože na pripravljeno mesto. Končno je duhovščina zapela zahvalno pesem.

Iz Metlike. Pomenljiv dan je bil 11. oktober, ko so v spomin trojnega letošnjega jubileja priromale iz štirih fara dekliške Marijine družbe, vsaka s svojo zastavo, na Lokvico pri Metliki. Vsa čast častitim gospodom voditeljem za prireditve, zlasti č. g. kaplanu iz Semiča za lepi govor. Zahvala pa tudi domačim dekletom za ves njih trud, da so tako krasno ozaljšale in z venci prepregle vso cerkev in ulico, na kateri smo se pozdravljale. Obenem naj še omenim, da je verno ljudstvo prav dobro v prid dušam v vicah obhajalo praznik vseh svetnikov in vernih duš dan. Čez 260 vernikov je pristopilo k mizi Gospodovi in opravilo molitve za porcunkuljske odpustke od sv. očeta podeljene za verne duše v vicah.

Iz Preske. Vesel dan je bil dan Malega šmarna v Preski za našo Marijino družbo. Ker praznovali smo ta dan desetletnico Marijine družbe fantov in deklet. Povabili smo k tej slovesnosti preč. gospoda voditelja Marijinih družb, ki so imeli popoldan jako lep, prav pomemben govor k desetletnici Marijine družbe. Povabili smo pa tudi sosedne Marijine družbe iz Sore in Št. Vida, ki so se radevolje udeležile in z nami veselile. Lepa hvala posebej vsaki sosestri in vsem skupaj ter prijateljski pozdrav!

Iz Št. Ilja pri Velenju. 23. septembra imamo pri nas vsako leto celodnevno čiščenje Sv. Reš. Telesa. Tako slovesno še nismo nikoli praznovali tega dne, kakor letos. To je zasluženje č. g. župnika, za kar smo jim iz srca hvaležni. Naj jim ljubi Bog povrne!

V Hrašah pri Smedniku smo 23. oktobra potegnili v zvonik mali, 218 kg težki zvon. Podobe na zvonu so: Lurška Mati božja, sv. Anton Puščavnik in sv. Janez in Pavel. Napisi na zvonu se glase: Le glasno poj čez log, dobrane, Marija lurška, ave, ave! Treska in hudega vremena: Reši nas, o Gospod! Župnik: Mihael Barbo. Ključarja: Anton Burger in Anton Jerala. 1908. Vtil Maks Samasa v Ljubljani št. 3484. — Zvečer smo lepo potrkavali v krasno razsvetljenem zvoniku. Zdaj bo pa zvonil malim in velikim Hrašanom večni mir in pokoj ob zadnji uri. Zvon velja nekaj čez 800 kron.

Iz Višnjegore. Dne 30. avgusta je bil dan vednega čiščenja za našo župnijo. Uro za uro so hodili farani častit presveto Rešnje Telo, in ta dan je prejelo 700 oseb svete zakramente. — In komaj je minulo 10 let, kar smo imeli sveti misijon, in vneti č. g. župnik so nam zopet preskrbeli sveti misijon, katerega smo obhajali od 5. do 12. novembra. Vodili so ga častiti patri iz družbe Jezusove iz Ljubljane, namreč: č. gg. J. Kunstelj, J. Pristav in Eng. Rakovec. Mnogoštevilno ljudstvo je pričalo, da so bili res dnevi polni dušnega veselja za vse farane. Čč. gg. patrom zahvala za njih veliko vnemo in požrtvovalnost za rešenje naših duš. K sklepu so prišli tudi č. g. Trček, dekan iz Šmarija. Dal Bog nam milost, da bi sveti misijon obrodil obilen sad!

Blagoslovljenje nove kapelice Matere božje. (Od Sv. Helene pri Dolskem.) Na rožnovensko nedeljo popoldne se je pri Sv. Heleni vršila lepa cerkvena slovesnost. Blagoslovila se je namreč nova, krasna kapelica Matere božje, katero je Mariji v čast in zahvalo postavil vrli mladenič in goreč častilec Marije, Janez Vode. Pred več leti je bil hudo bolan in vsi zdravniki so obupavali, da bi še kdaj ozdravel. Zatekel se je zaupno k Mariji za pomoč — in Marija mu je pomagala ter izprosila zdravje pri Bogu. Noga, na kateri je imel hudo bolezen, je popolnoma ozdravela brez zdravniške pomoči. Že tedaj je obljubil, da bo postavil kapelo ali znamenje Mariji v čast in zahvalo, vernikom pa v izpodbudo, da naj se zaupno zatekajo k Mariji. In to obljubo je sedaj izpolnil. Več kot pet let je sam deloval in skupaj znašal potrebno blago. Marljivo kot mravlja je zbiral skupaj kamen za kamnom, pridno kot čebela je nosil skupaj potrebne reči — in vztrajno, neutrudno je zidal in stavil hišico Mariji v čast. Vedno je bil sam poleg in pozno v noč si ga našel še vedno na mestu, kjer se danes dviga ponosno proti nebu lepa, veličastna kapela, postavljena iz lastnega truda in znoja Mariji v čast. — In to vse na svoje lastne stroške. Gotovo velika požrtvovalnost! — Slovesnost se je izvršila kar najlepše. Vrli mladenič je slavnostni prostor lepo okrasil, postavil je visoke mlaže z lepimi, vzpodbudljivimi napisi. Domači gospod župnik Rihtaršič je slovesnost povzdignil z lepim govorom Mariji na čast. Kapelica stoji na prijaznem razpotju, odkoder vodijo pota na vse strani. Prijazno vabi Marija k sebi iz sosednih vasi, in marsikatero žalostno srce se bo zaupno zateklo k tej kapelici, v kateri kraljuje Marija, pomoč kristjanov in pribežališče grešnikov!

V Velenju je obhajal 29. vinotoka nadučitelj gospod Zdravko Brencé štiridesetletnico svoje-ga zvestega službovanja. Že na predvečer je naznanjal pozdravni strel prihajajočo slavnost, katera se je pričela s slovesno službo božjo. Po sveti maši so se zbrali učenci z učitelji, tržani in drugi občani v okrašeni šolski sobi ter počastili s svojim prihodom slavljence. Slavnostni govor je imel g. dr. Verstovšek. Deklamovali sta mu tudi lepo in neustrašeno dve učenki, podarivši slavljencu krasne šopke. Po deklamaciji je izročil jubilarntu gospod župan Josip Skaza častno kolažno in častno diplomu. Za tem se je vršila igra »Prizor v šoli«. Mali igralci so res dobro vršili svojo ulogo po tako kratkih vajah, zlasti nam je ugajalo nežno in prikupljivo petje iz mladih grl. Nato so bili pogoščeni otroci s povitkami, s pečenko in pecivom. — Slavljencu: Na mnoga leta!

Iz Novakov (Primorsko). Dne 11. oktobra je imela naša dekliška Marijina družba vesel dan, po katerem smo družbenice že dolgo hrepenele; blagoslovili smo novo družbino zastavo. Te naše slovesnosti so se udeležile z zastavami tudi Marijine dekliške družbe iz Stare Oselice, s Trate in iz Leskoviče s svojimi duhovnimi voditelji. — Ne bomo popisovali lepe slavnosti; saj to skušajo napraviti pač povsodi ob takih prilikah in pa ker vemo, g. urednik, da Vam vedno primanjkuje prostora v Vašem »Bogoljubu«. Govor je imel preč. g. župnik iz Leskoviče M. Kos; za lepo in ubrano petje pa je poskrbel zbor dekliške Marijine družbe iz Oselice. Vsem: »Bog povrni!« Me pa se hočemo spominjati lepih besedi, ki smo jih na ta dan slišale in v veselju in žalosti se hočemo zvesto držati svoje zastave in Marije!

Šola sv. pisma.

V. = vprašanje, O. = odgovor.

Odgovori na vprašanja 7. naloge.

Odgovori so splošno prav dobri, le dva sta nekoliko pomanjkljiva. Najboljša sta odgovora Mar. Perko, ml., Vrblje, in Jožef Galé, Ravno-brdo. Nagrado si delita. Reševali so vprašanja: Mar. Kastelic, Ljubljana; Kat. in Toni Janc, Vrblje; M. Gornikova, Sv. Benedikt; Mih. Pustišek in A. Belak, Zdole-Kozje; Mana Kristanc, Moše; Neimenovana; Mar. Mrzel, Sv. Križ pri Litiji; Jul. Novak; Ivana Mekinda, Cerknica; Jera Per-nišek, Svibno; Andrej Dolinar, Škofja Loka; M. Štanta, Zažer; Ivana Wolgemut, Stara Loka; Franc Šolar, Bled.

Prepozno za zadnji list so prišli še odgo-vori: Marije Korent, Vrblje; Antonije Čremošnik, Sp. Grušovlje; Marije Medle, Št. Peter; U. Cvetek.

8. naloga.

Potem, (ko se izpolnijo časi nevernikov) vam kdo poreče: »Glej, tu je Kristus, ali tam;

pa ne verjemite. Zakaj lažnjivi Kristi in lažnjivi preroki vstanejo in bodo izvrševali velika zna-menja in čudeže, tako, da bi se zapeljali tudi iz-voljeni, ko bi bilo mogoče. Gletje, naprej sem vam povedal:

Kmalu po stiski tistih dni, otemni solnce in luna ne bo dajala svoje svetlobe in zvezde bodo padale z neba in nebeške moči se bodo gibale.

In tu se prikaže znamenje Sinu človekovega in tedaj zaplačejo vsi narodi na zemlji. (Mat. 24, 23 in sl.; Luk. 21, 25 in sl.; Mark. 13, 21—23.)

V. 1. Kje je govoril Jezus te besede apo-stolom?

V. 2. Kdo so ti lažnjivi Kristi in lažnjivi pre-ropki; kako morejo taki ljudje čudeže delati?

V. 3. Katero je znamenje Sinu človekovega; zakaj bodo vsi jokali pri tem pogledu?

V. 4. Kdaj bo sodnji dan; katera znamenja ga napovedujejo?

Nove knjige.

Vir življenja in svetosti. Obširnejša izdaja molitvenika »Presveto Srcé Jezusovo«. Spisal o. J. Pristov. — Cena mehko vezanemu iztisu 2 kroni, v usnje vezan z zlato obrezo 3 krone

20 vin.; v platno vezan z rdečo obrezo 2 kroni 60 v, za družnike 60 vin. ceneje, po pošti 40 vin. več. — Dobiva se pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu.

Odpustki meseca dec. 1908.

3. Četrtek, prvi v mesecu. Popoln odpustek udom bratovščine sv. R. T. v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati brez težave, pa v farni cerkvi.

4. Petek, prvi v mesecu. Popoln odpustek vsem, ki gredo k izpovedi in sv. obhajilu in nekoliko premišlujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo na papežev namen. Udje brat. presv. Srca Jezusovega.

6. Nedelja, prva v mesecu. Udom rožnivenške bratovščine trije popolni odpustki: 1. če obiščejo brat. kapelo in tam molijo na namen sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če je v bratovski cerkvi izpostavljeno sv. R. T. in tukaj nekaj časa molijo. — Udje bratovščine presv. Srca Jezusovega dobé popoln odpustek proti navadnim pogojem danes ali pa prvi petek.

8. Torek. Praznik brezmadežnega spočetja Marije Device. Tretjerednikom vesoljna odveza. Popoln odpustek: a) Udom bratovščine presv. R. T. v bratovski ali farni cerkvi, kakor 3. dan t. m.; b) udom brat. presv. Srca Jezusovega v bratovski cerkvi; izpovednik zamore namesto molitve v bratovski cerkvi določiti drugo dobro delo; c) udom brat. N. Lj. G. presv. Srca v brat. cerkvi; d) udom rožnivenške bratovščine; f) udom škapulirske bratovščine karmelske Matere božje v bratovski ali farni cerkvi; g) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; h) udom molitvenega apostolstva; i) udom Marijinih družb; j) udom družbe krščanskih družin; k) udom bratovščine za duše v vicah.

25. Petek. Božič. Udom III. reda vesoljna odveza. Popoln odpustek: a) udom brat. N. L. G. presv. Srca v bratovski cerkvi; b) udom rožnivenške bratovščine v brat. cerkvi; c) udom živega rožnega venca; d) udom škapulirske brat. karm. M. B., in onim, ki nosijo višnjevi škapulir; e) udom Marijinih družb; f) udom družbe krščan. družin; g) udom brat. za duše v vicah.

27. Zadnja nedelja v mesecu. Sv. Janez Ev. Popoln odpustek: a) udom brat. presv. R. T. v bratovski ali farni cerkvi, kakor 3. dan t. m.; b) udom brat. presv. Srca Jezusovega v brat. cerkvi kakor 8. t. m.; c) udom brat. prečistega Srca Marijinega.; popoln odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

V molitev se priporočajo:

Javne zadeve: Sveti oče-zlatomašnik. — Da bi se vse v Kristusu prenovilo. — Avstrijska država; mir med njenimi narodi. — Katoliško gibanje na Goriškem in Tržaškem. — Mla-

dina po srednjih šolah. — Treznostno gibanje. — Ljudje, ki hodijo po svetu, da bi ne zgubili vere. — Pogostno sv. obhajilo. — Misijoni. — Da bi Bog vse nepripravljene varoval nagle smrti.

Zasebne zadeve: Neka Marijina hči, da bi ji Bog izpolnil srčne prošnje. — Štirileten otrok za dar govorjenja. — Bolan duhovnik.

Zahvale.

Za razne od Boga prejete dobrote se zahvaljujejo:

M. Bernarda v Ljubljani za čudovito pomoč v bolezni. — A. Korent v Zgornji Lužnici. — Fr. O. iz Babnega polja v imenu svojem in drugih. — Ant. M. iz župnije Škalske, Štajersko. — A. Meljavec v Trstu. — M. J. iz Rečice za rešitev iz smrtne nevarnosti. — D. P. iz Doline. — M. Breclj iz Zapuž pri Šturiji. — M. R. z Dobrove.

Darovi:

Za »Dejanje sv. Detinstva«: Neimenovana 10 K; č. g. Fran. Vilfan, kapelan v Postojni 22 K; č. g. Jernej Pavlin, kapelan v Cerknici 32 K 50 v; župnija Mirna Peč 15 K 50 v.

Za najpotrebnejše misijone: Neimenovana 20 K.

Za odkup kitajske deklice, ki se naj krsti na ime Gera: G. B. iz Podvine pri Ptuj po č. g. gvardijanu o. Lenartu Vavpotič 20 kron. Za odkup poganskega otroka g. Anton Vehar, Fužina pri Stari Oselici, 20 K.

Za »zamorce« volilo † Neže Škrjanc po č. g. župniku Plešniku 100 K.

Za v verskem in narodnem oziru najbolj potrebne Slovence — Mohorjani iz Šentjanža 18 K.

Za zlati kelih sv. očetu Marijine družbe: Preska 10 K, Šentjanž 7 K, Novomeška dekanija 90 K, Lašče 30 K, D. M. v Polju 32 K, Škofja Loka — mladeniči 6 K, Budanje 8 K, Poddraga 5 K 20 v.

Naznanilo.

Ker je iz daljave urejevati težavno, zato se je uredništvo spet preselilo v Ljubljano. Spisi, dopisi in vsi darovi naj se naslovljajo: Uredništvu »Bogoljuba« v Ljubljani. Zasebna pisma uredniku pa: Ljubljana, Stara pravda št. 7.

Mesečni koledar za december 1908.

Dan	Godovi	Celodnev. češč. pr. R. T.		Raz. slovesnosti	
		ljubl. škof.	lavant. škof.		
1	Torek	Natalija, dev. muč.	Ljublj. Križanke.	Sv. Jožef v Mar.	2. dec. Šestdesetletnica vladanja Njegovega Veličanstva cesarja Franca Jožefa I.
2	Sreda	Bibijana, muč.; Kromacij, škof.	Boh. Bistrica.	Bolnišnica	
3	Četrtek	Frančišek Ksaverij, spoz.	Lozice.	usmilj. sester.	
4	Petek	Barbara, dev. muč.	Zagorje ob Savi.	Lembah.	
5	Sobota	Saba, opat.	Metlika.	Ruše.	
6	Ned.	2. adventna. Nikolaj, škof.	Novo mesto.		
7	Pondelj.	† Ambrozij, škof.	Mošnje.		
8	Torek	Brezm. Spočetje Dev. Mar.	Ljublj. stolnica.	Sv. Lovrenc.	
9	Sreda	Valerija, dev.	Kamnik žup. cerk.	Dev. Mar.	
10	Četrtek	Lavretanska Mati Božja.	Kokra.	v Puščavi.	
11	Petek	Damaz, papež.	Studenec.	Sv. Križ.	
12	Sobota	Sinezij, muč.	Loka uršulinke.	Selnica.	
13	Ned.	3. adven. Lucija, dev. muč.	Dražgoše.		
14	Pondelj.	Spiridiljon, škof.	Grahovo.	Gor. sv. Kunig.	
15	Torek	Kristina, devica.	Zagradec.	Sv. Mar. na Pes.	
16	Sreda	† (Kvatre) Evzebij, škof, muč.	Adlešiči.	Sv. Barbara.	
17	Četrtek	Berta, dev.	Sorica.	Sv. Mar. p. Vur	
18	Petek	† (Kvatre) Prič. poroda D. M.	Turjak.	Sv. Peter niže	
19	Sobota	† (Kvatre) Favsta, vdova.	Lipoglav.	Maribora.	
20	Ned.	4. adven. Liberat, muč.	Sava.	Cerkev	
21	Pondelj.	Tomaž, apostol.	Krašnja.	šolskih sester.	
22	Torek	Demetriji in Honorat, muč.	Ovšiše.		
23	Sreda	Viktorija, devica.	Ljublj. Marianum.	Cerkev sv. Alojzija v Mar.	
24	Četrtek	† Adam in Eva.	Harije.		
25	Petek	Rojst. G. N. J. Krist. (Božič).	Vipava.	Dev. Mar.	
26	Sobota	Štefan, mučenec.	Postojna.	Mati milosti v Mariboru.	
27	Ned.	Ned. pred nov. let. Janez evan.	Vrh p. Vinici.		
28	Pondelj.	Nedolžni otroci.	Retéče.	Sv. Mar. v Kam.	
29	Torek	Tomaž, škof.	Semič.		
30	Sreda	David, kralj.	Košana.	Stolna cerkev v Mariboru.	
31	Četrtek	Silvester, papež.	Ljublj. bogoslov.		

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje vlog 31. okt. 1908
čez 15 milijonov kron.

Prej: Kongresni trg št.
2, I. nadst.
Sedaj: Miklošičeva cest.
št. 8, pritličje

Denarni promet do 31./X.
1908 čez 54 milj. K.

v lastni hiši nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo

Lastna glavnica K 354.645.15.

Ljudska posojilnica

registrovana zadruga z neomenjeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$ brez kakega odbitka, tako, da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 K čistih 4 K 50 h na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrastovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštne hranilne položnice na razpolago. — Sprejema tudi vloge od svojih zadruženikov na tekoči račun, ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvo) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptirajo.

V Ljubljani, dne 31. oktobra 1908.

Dr. Ivan Susteršič,
predsednik

Josip Šiška, stolni kanonik
podpredsednik

Odborniki:

Anton Belec,
pos., podjetnik in trg. v St. Vidu n. Ljublj.

Fran Povše,
vodja, graščak, drž. in dež. posl. list

Anton Kobi,
pos. in trgovec Breg pri B. veleposestnik v Ljubljani.

Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani.

Ivan Kregar,
svet. trg. in obrt. zb. v Ljubljani.

Frančišek Leskovic,
bljni pos. in blag. Lj. pos.

Ivan Pollak ml.,
tovarnar.

Karol Pollak,
tovarn. in pos. v Ljubljani.

Greg. Šlibar,
župnik na Rudniku

Gričar & Mejač

Ljubljana, Prešernove ulice 9
 priporočata svojo največjo zalogo
 zgotovljenih oblek za
 gospode, dečke in otro-
 ke in novosti v konfek-
 ciji za dame.

Zahtevajte zastonj

in poštine prosto moj veliki, bogato ilustrirani glavni katalog z okoli 3000 slikami vsakovrstnih niklastih, srebrnih in zlatih ur in vseh vrst solidnih zlatin in srebrnin, glasbil, usnjatega blaga, kadilnih priprav po izvirnih tovarniških cenah. 2807 6-1

Za vsako uro tri-
 let. pis. jamstvo.
 Brez rizike. Za-
 mena dovoljena
 ali denar nazaj.
 Prva tvornica za
 ure v Mostu.

Niklasta remontoarka	K 3 50
Sistem Roskopf patentna ura	4—
Švicarska originalni sistem Ros- kopi patent	5—
Registrirana „Adler Roskopf“ nikljasta remont. na sidro	7—
Goldin rem. ura „Luna“ kolesje, dvojni pokrov	9—
Srebr. oklopna verižica z avtom. rinčico 15 gr. težka	2+0
Ruska tula nik. remont. ura s sidro z „Luna“ kolesjem	10+50
Srebrna remontoarka „Glo- ria“ kolesje. prosto	8+40
Srebrna remontoarka, dvojni pokrov	12+50
Budilka	2+90
Kuhinjska ura	3—
Schwarzwaldska ura	2+50
Ura s kukavico	8 50

JAN. KONRAD

c. in kr. dvorni dobavitelj v **Mostu št. 668.** (Češko.)

Pipe iz bruyere-lesa

Prijetno in suho kajenje zato nedosežna glede čistote
 in dobrega okusa. 2806 6-1

Prima izdelek iz pristnega ne-
 pokvarjenega bruyere-lesa. —

Gladka glava z zelo upognjenim
 bruyere-odlivom, cevka iz višnjev.
 lesa z roženim ustnikom in cevjo,
 ca 21 cm dolg K 150; ista s po-
 polno izrezl. bruyere-glavo K 180.
 Največja izbira kadilnih potrebščin,
 se dobi v mojem ceniku, ki se po-
 šilja zastonj in poštine prosto. —
 Dobi se pri c. kr. dvorn. založniku

Hanns Konradu

razpoš ljaln'ca

v **Mostu (Brüx) št. v. 669.** (Češko).

Zahtevajte v lastnem interesu moj bogato ilu-
 strovani cenik z nad 3000 slikami zastonj in
 poštine prosto.

A. Lukić

Ljubljana, Pred škofijo št. 19.

Priporoča svojo bogato zalogo
**narejenih oblek za gospo-
 de, dame, dečke in deklice.**

Blago le iz prvih tovarn. Cene nizke.

Paramente

je mogoče kupiti po ceni in ugodno le
 direktno pri firmi 2691

Josip Neškudla

protokolirana veletrgovina in tovarna v
Olomuou (Morava).

Priporoča po zelo nizkih cenah bogato vezano paramente
 v vseh barvah in slogih: kazule, pluvijale, dalmatice, vela,
 nebesa, bandera, zastave, preproge, pregrinjale, albe, rokete
 itd. pod jamstvom trpežnosti; nadalje v lastnih delavnih
 narejene kelibe, ciborije, monštrance, srečnike, lestence itd.
 s krasno opravo strogo po cerkvenih predpisih.

Navodila zavoda.

Podpisani zavod nima nobenega zastopnika, ki bi po-
 dražil solidno blago za 20%, t. j. za petino prvotne cene;
 radi tega se dobe predmeti polom direktnega naročila v
 Olomuou ceneje, kakor jih ponujajo v svojih cenikih konku-
 renčne češke in nemške firme.

Ilustrirani ceniki zastonj in franko.

Plačilni pogoji ugodni.

Paramenti se pošiljajo na ogled franko.

Zahtevajte brezplačno določiljatev mojega ilustr. cenika z nad 1000 slikami.

— Jamstvo več let. Vsako nepo-
 polno blago se vzame nazaj
 za popolni znesek. Slika pol
 navadne velikosti.

Št. 365. Srebrna damska rem.
 gld. **3-50.**

Št. 322. Srebrna moška rem.
 gld. **3-50.**

Št. 337. Srebrna s sidro 15 kam-
 nov gld. **5—**, dvojni plašč
 gld. **6-50.**

Št. 341. Srebrna s sidro dvojni
 plašč 15 kamnov, posebno
 močna gld. **7-9-50.**

Anton Kiffmann

največja tovarniška zaloga ur,
 zlatnine in srebrnine. Izvoz v
 vse dežele. **Maribor L. 8.**
 1208 Štajersko.

Ivan Kregar

pasar in izdelovatelj cerkvene
— nega orodja in posode —

Ljubljana, Elizabetna cesta št. 5

se priporoča v izdelovanje vsakovrstne
cerkvene posode in orodja

iz zanesljive kovine po uzorcih ali lastnem načrtu v poljubnem slogu. — Staro posodo popravi in prenovi, posrebrni in pozlati; v ognju pozlatuje tudi strelodvodne osti, vse po priznani najnižji ceni.

Po naročilu veleč. gosp. Andreja Čeb a š e ka izvršil je za stolno cerkev ljubljansko krasen, bogato pozlačen in ornamentiran **lesteneč** v renesančnem slogu.

2796

Bogata zaloga 2777

šivalnih strojev koles, pisalnih strojev

pri

Iv. Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

„Pri solncu“ za vodo.

Priporočam prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo veliko zalogo najboljših umetnih cvetic, šopkov za cerkveno in domačo porabo, nagrobnih venčev s trakovi, ter venčkov in šopkov za neveste.

Istotam so v zalogi vse potrebščine za krojače in šivilje, dalje rokavice, nogavice in kravate najboljših vrst, različne srajce, mnogo belega perila itd. Vezanje cvetic in šopkov točno in po najnižjih cenah. Za kupčevalce na debelo najnižje cene.

Za obila naročila se priporočam 150

Katinka Widmayer

„pri solncu“ za vodo v meščanski palači.

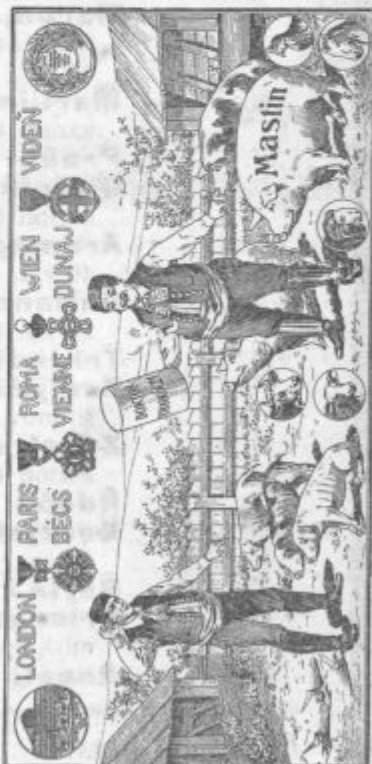
Prečastiti gg. novomašniki znižane cene.

Točna postrežba.

Nizke cene.

Mastin

Velika zaloga umetnih cvetic

Antonija Mildner, Ljubljana, Mestni trg šte. 7

priporoča p eč. duhovščini in slavnemu občinstvu v naročevanje venčev in šopkov za cerkev, gg. novomašnike. — Bogata zaloga nagrobnih venčev in trakov po najnižjih cenah.

470

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča pevcem in pevkam Marijinih družb:

Foerster Anton: **Šest Marijinih pesmi** za tri ženske ali moške glasove ena za dva, štiri tudi za en glas) z orglami. Partitura K 1'80, posamezni glasovi po 40 v.

Spindler Fran Sal., „**Ljudska pesmarica**“ za nabožno petje v cerkvi, šoli in doma. Drugi natis. Broširan 60 v, vezan v platno K 1'—. Spremljevanje k „Ljudski pesmarici“ za orgle vezan K 4'—.

Hladnik Ignacij: **16 Marijinih pesmi** za mešani zbor, partitura 1 K, pos. glas. po 20 v.

Hribar P. Angelik: **Slava Brezmadežni** o petdesetletnici. Napevi za Marijino družbo. Kart. 1'20, v platno K 1'60. **Venček Mariji**. Napevi za Marijino družbo 2. zvezek. Partitura K—'50, glasovi po 10 vin.

Kot najboljše zabavno in pripovedno berilo priporočamo:

Povesti sl. pisatelja jezuita **P. Spillmana** ki imajo vse prednosti dobrega, koristnega berila.

- I. zvezek: **Ljubite svoje sovražnike!** Povest iz maorskih vojsk na Novi Zelandiji. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- II. „ **Maron, krščanski deček iz Libanona.** Povest izza časov zadnjega velikega preganjanja po Druzih. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- III. „ **Marijina otroka.** Povest iz kavkaških gora. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- IV. „ **Praški Judek.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- V. „ **Ujetnik morskega roparja.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VI. „ **Arumagam, sin indijskega kneza.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- VII. „ **Sultanovi sužnji.** Carigrajska povest. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- VIII. „ **Tri indijanske povesti.** Cena 60 vin., karton 80 vin.
- IX. „ **Kraljičin nečak.** Zgodovinska povest iz japonskih misijonov. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- X. „ **Zvesti sin.** Povest za vlade Akbarja Velikega. Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XI. „ **Rdeča in bela vrtnica.** Cena 40 vin., karton 60 vin.
- XII. „ **Korejska brata.** Črtica iz misijonov v Koreji. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIII. „ **Boj in zmaga.** Povest iz Anama. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XIV. „ **Prisega huronskega glavarja.** Povest iz starejše misijonske zgodovine kanadske. Cena 60 vin., karton 80 vin.
- XV. „ **Angelj sužnjev.** Povest. Cena 40 vin., karton 60 vin.

Častilcem presv. R. T. naznanjamo, da izide znani molitvenik „**Večna molitev**“, kmalu po novem letu, v novem natisu z velikimi črkami. Knjiga bo obsegala vseh 30 molitvenih ur in bo imela kljub temu tako velike črke, da bo zadostovala za vse potrebe. — Gotovo bo s to izdajo zelo ustrezno vsem množestvilnim častilcem presv. zakramenta.

„Katoliška Bukvarna“ v Ljubljani.